

R A P O R T

privind proiectul bugetului de stat
pentru anul 2001

1. PREMISELE MACROECONOMICE PE ANUL 2001

1. 1. EVOLUȚIA ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN ANUL 2000.

a) Formarea și utilizarea produsului intern brut

Produsul intern brut a crescut în anul 2000, după 3 ani de regres economic potrivit datelor provizorii publicate de Institutul Național de Statistică și Studii Economice, cu 1,6%, datorită contribuției exclusive a cererii interne și în cadrul acesteia, a consumului administrației private (determinat de cheltuielile pentru alegerile locale, parlamentare și prezidențiale), a variației stocurilor și a formării brute a capitalului fix.

Consumul final al populației și-a continuat declinul și în anul 2000, fiind - în termeni reali - cu 1,2% mai mic decât cel din anul 1999. Pe perioada 1997-2000 acesta a scăzut cu 8,7%. Consumul final al populației rămâne și în anul 2000 principala

componentă a cererii interne, dar cu o contribuție negativă la creșterea reală a produsului intern brut (-0,8%). Ponderea consumului final al populației în produsul intern brut reprezintă aproximativ 70,0% față de 75,1% în 1998 și 72,1% în 1999.

În condițiile menținerii inflației la un nivel ridicat, ale scăderii salariului real și ale slăbirii încrederii populației în sistemul bancar, **economiile populației** s-au redus la sfârșitul anului 2000, atât ca pondere în totalul masei monetare, cât și ca evoluție în termeni reali (-19,4%). Acest fenomen a avut efecte negative asupra procesului de creditare a economiei, în condițiile în care economiile populației constituie o sursă importantă de creditare neinflaționistă.

Formarea brută de capital fix a crescut în anul 2000 cu 5,5% față de anul 1999, rata de investiție determinată prin raportarea formării brute de capital fix la produsul intern brut ajungând la 18,5% față de 18% în anul 1999 și 23% în 1996. Ca urmare, contribuția formării brute de capital fix la crearea produsului intern brut a fost în anul 2000 de +1%, sub cea a consumului final al administrației private (+1,8%) și sub cea a variației stocurilor (+1,9%). În cadrul acesteia, investițiile realizate în economie au crescut în anul 2000 cu 5% față de 1999; în perioada 1996-2000 investițiile au scăzut cu circa 39,3%.

Valoarea exporturilor realizate în anul 2000 a fost în creștere, în principal, ca rezultat al conjuncturii externe favorabile. Creșterea exporturilor s-a realizat prin majorarea alarmantă a produselor cu valoare adăugată mică (grad redus de prelucrare) din chimie, industria ușoară, materiale de construcții, subansamble din industria mecanică. Mai mult, materiile prime ce nu se exportau în 1996 (minereuri și concentrate de cupru, plumb și metale prețioase, precum și lemn brut) au devenit produse de export, însumând, în perioada 1997-2000, 208 milioane dolari. Importul de bunuri și servicii crește, dată fiind structura de producție dependentă de importurile complementare și importurile suplimentare destinate investițiilor, din care cauză **cererea externă (exportul net)** are în anul 2000 o contribuție negativă la crearea produsului intern brut (-2,8%).

Modificările petrecute în anul 2000 în cadrul **cererii totale** au stimulat o mărire a volumului de activitate în ramurile

producătoare de bunuri, localizată, în principal, în sectorul secundar.

Sporurile de producție s-au realizat, însă, în condițiile înrăutățirii eficienței în aproape toate ramurile. Pe ansamblu, consumurile intermediare s-au majorat cu 3,9% față de anul 1999, în timp ce valoarea adăugată brută din economie a crescut cu numai 1,7%. Eficiența economică reprezentată de **rata profitabilității** (profit net/cifră de afaceri) arată o înrăutățire semnificativă. De la o rată a profitabilității de 3% în 1996 s-a ajuns la valori negative. Începând cu anul 1998 activitatea agenților economici s-a soldat pe ansamblu cu pierdere, costurile înregistrate fiind mai mari decât veniturile realizate. Numai agenții economici din sectorul privat și cei din sectoarele cooperatist și obștesc au înregistrat rate pozitive de profitabilitate, dar și în aceste sectoare se constată că rata este în continuă scădere.

Industria, care a realizat în anul 1999 o dinamică a producției de 92% față de 1998, înregistrează în anul 2000 o dinamică de 108,2%, prezentă în toate sectoarele industriei (109,4% industria energetică, 108,2% industria prelucrătoare și 107,0% industria extractivă).

Construcțiile, a reprezentat ramura cu contribuție semnificativă la sporul total al valorii adăugate brute. Pe fondul relansării procesului investițional, valoarea adăugată brută din construcții a crescut – în termeni reali – în anul 2000 față de 1999 cu 6,3%.

Agricultura datorită, în principal, condițiilor climaterice nefavorabile conform datelor provizorii, publicate de Institutul Național de Statistică și Studii Economice, valoarea producției agricole realizate în anul 2000 este cu 14,1% mai mică decât cea din anul 1999, în cadrul căreia producția vegetală a înregistrat o scădere de 20,4%.

b) Inflația în anul 2000

După anul 1996, inflația a explodat, crescând galopant la 151,4% în anul 1997, fiind redusă la 40,6% în anul 1998 și la

54,8% în anul 1999. Din păcate, rezultatele obținute au avut la bază politica monetară restrictivă aplicată de Banca Națională a României și diminuarea drastică a puterii de cumpărare a populației, nefiind însoțită de reducerea costurilor din economie.

Programul de guvernare pe anul 2000 a avut ca obiectiv reducerea inflației la 27% (decembrie/decembrie an anterior). Prognozele inițiale ale inflației, au fost depășite, înregistrându-se la sfârșit de an un nivel de 40,7%, semnalând deficiențele din economia reală, respectiv:

- ritmul lent al transformărilor structurale;
- majorarea repetată a prețurilor și tarifelor la utilități și combustibili care, pe lângă efectul direct și propagat al prețurilor produselor, au creat puternice expectații inflaționiste;
- seceta prelungită care a condus la majorarea prețurilor produselor agroalimentare în sezonul în care ar fi fost normal să aibă loc o dezinflație la această grupă de produse;
- deprecierea monedei naționale și a EURO în raport cu dolarul;
- creșterea prețului petrolului pe piața mondială.

c) Politica salarială și utilizarea forței de muncă

Una dintre prioritățile avute în vedere la realizarea obiectivelor economice pentru anul 2000 a fost și promovarea unei politici salariale restrictive, însă dacă în prima parte a anului, politica salarială a fost prudentă, în a doua parte s-a manifestat o relaxare a politicilor promovate în domeniul veniturilor salariale.

În majoritatea sectoarelor economiei au avut loc majorări de salarii în luna octombrie, excepție făcând unele ramuri care au beneficiat de astfel de sporuri în lunile anterioare (de exemplu, extracția și prelucrarea petrolului, construcții, transport și depozitare).

În unele unități de stat, mai ales regii autonome și companii naționale, au continuat să se producă abateri, salariile crescând în pofida acumulării de pierderi și datorii față de bugetul de stat și cel al asigurărilor sociale.

În aceste condiții, raportul dintre indicele câștigului salarial mediu nominal net și indicele mediu al prețurilor de consum în anul 2000, a fost de 96% față de anul precedent și de 56,1% față de octombrie 1990.

În ceea ce privește **ocuparea forței de muncă**, numărul de șomeri a continuat să scadă pe întreg anul 2000, însă spre sfârșitul anului într-un ritm inferior lunilor anterioare. Rata șomajului înregistrată în luna decembrie 2000 a fost de 10,8%, calculată în raport cu populația activă.

d) Balanța de plăți

Contul curent a înregistrat în anul 2000 un deficit de 1400 milioane dolari S.U.A., cu 8% mai mare comparativ cu cel înregistrat în anul anterior. Înrautățirea situației contului curent s-a realizat, în principal, pe seama creșterii deficitului balanței comerciale.

Balanța comercială (export F.O.B. - import C.I.F.) a înregistrat în cursul anului trecut un deficit de 2.688 milioane dolari S.U.A., mai mare cu 42,1% decât în anul anterior; exporturile și importurile de bunuri au crescut cu 21,9% respectiv 25,6%.

În anul 2000 valoarea exporturilor F.O.B. a fost de 10.367,0 milioane dolari S.U.A. Creșterea de 1.864,0 milioane dolari S.U.A. față de aceeași perioadă a anului anterior a fost realizată în principal în proporție de 85,5% ca urmare a majorării volumului și de 14,5% ca urmare a influenței prețurilor la produsele petroliere.

Importurile F.O.B. s-au ridicat în anul 2000 la valoarea de 12.050,0 milioane dolari S.U.A. Majorarea de 2.455,0 milioane dolari S.U.A. față de aceeași perioadă a anului anterior s-a datorat

în principal în proporție de 84,5% creșterii volumului și de 15,5% creșterii prețurilor la produsele petroliere și țiței.

Analiza comerțului exterior pe grupe de produse scoate în evidență solduri negative mari la produsele agroalimentare și ale industriei chimice. În perioada 1997-2000 România (țară cu potențial agricol ridicat) a avut sold negativ al balanței comerciale de produse agroalimentare de 1,6 miliarde dolari, iar cel de produse ale industriei chimice de 3,5 miliarde dolari.

Gradul de acoperire a importurilor F.O.B. cu exporturi F.O.B. a fost de 86,0%, față de 88,6% în anul anterior.

Balanța serviciilor s-a soldat în perioada mai sus amintită cu un deficit de 238,0 milioane dolari S.U.A., cu 56,8% mai scăzut comparativ cu perioada similară a anului anterior, ca urmare unor deficite mai scăzute la transport, turism-călătorii și alte servicii.

Scăderea deficitului balanței veniturilor, cu 17,8% față de anul 1999, reprezentând 338,0 milioane dolari S.U.A., s-a datorat, în principal, creșterii repatrierilor de venituri din investițiile de portofoliu ale rezidenților.

Excedentul transferurilor curente a crescut cu 37,4% față de perioada corespunzătoare a anului anterior, ca urmare a majorării transferurilor bănești de la nerezidenți și a ajutoarelor nerambursabile.

Deficitul de cont curent a necesitat un efort de finanțare mai mare decât cel din anul 1999.

1.2. CONJUNCTURA EXTERNĂ

În perspectiva anului 2001, se estimează că trendul pozitiv se va menține cu un ritm încă susținut.

Evoluția previzibilă a conjuncturii economice externe oferă României o serie de factori relativ favorizanți pentru dezvoltare economică, printre care:

- ritmuri pozitive, deși mai scăzute decât în anul 2000, ale creșterii economiei mondiale și, în consecință, ale comerțului mondial. Prin urmare, conjunctura externă, în special cea europeană, poate influența, atât evoluția exporturilor nete, cât și a cererii interne în România. Exporturile românești pot beneficia de accelerarea comerțului intra-european și menținerea în regim de creștere economică a principalilor parteneri comerciali.

- relansarea economică previzibilă a Rusiei, cu mari rezerve de creștere potențială, cu o piață de desfacere de proporții, beneficiară tradițională a mărfurilor românești dar limitată în ultimul timp;

- cvasi-absența tensiunilor inflaționiste pe plan mondial, care nu vor aduce un plus de inflație importată în România;

- scăderea ratelor dobânzii reale, pe termen lung, americane și din zona EURO, influențând ratele din celelalte țări; această reducere a ratei dobânzii în S.U.A. (cu scopul opririi căderii economiei) și în zona EURO (unde Banca Central Europeană încearcă să controleze inflația ce a depășit, în anul 2000, limitele admisibile cu 0,6 puncte), pot conduce la eliberarea unor fluxuri de capital ce se pot orienta spre alte țări, mai atractive ca nivel al dobânzii; acest plus de lichiditate se va îndrepta spre țările emergente europene și asiatice, ceea ce va însemna și pentru țara noastră oportunități privind influxurile de capital străin.

Ritmul de dezvoltare a economiei românești în anul 2001 ar putea fi influențat în sens negativ dacă unele ipoteze de evoluție a mediului extern – considerate probabile – se vor adevăra:

- creșterea economică mondială și a țărilor din Uniunea Europeană, chiar dacă este pozitivă, va fi în continuare în pierdere de viteză;

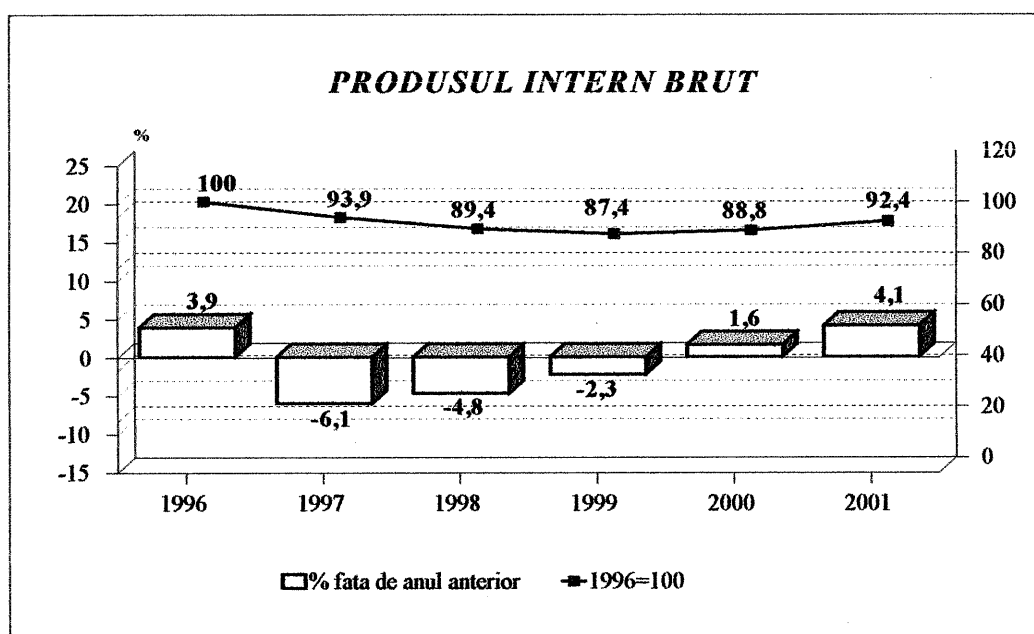
- confruntate cu importante dezechilibre externe, țările CEFTA se pot orienta spre o ușoară reducere a importurilor;

- prețul petrolului, care va crește spre sfârșitul anului, conducând la un impact negativ asupra creșterii economice și determinând creșterea inflației importate. Impactul scumpirii petrolului va influența mai puternic economia românească decât

unele din economiile din zonă, având în vedere existența unei industrii nerestructurate, cu tehnologii vechi, încă puternic energofage; probabil că scăderea ritmului produsului intern brut în anul 2001, numai din această cauză, va fi mai mare de 1%, cât s-a prognozat pentru unele țări CEFTA, cu industrii mai performante decât cele din România.

2. ESTIMAREA EVOLUȚIEI ECONOMIEI ROMÂNEȘTI ÎN 2001

Prognoza macroeconomică pentru anul 2001, construită pe baza Programului de guvernare 2001 – 2004 care ia în considerare scenariul restructurant din „Strategia națională de dezvoltare economică a României pe termen mediu” are ca obiectiv asigurarea creșterii economice bazate pe sporirea ratei investițiilor prin participarea semnificativă a capitalului național și prin atragerea resurselor externe, mai ales sub formă de investiții directe, astfel încât să se asigure o dezvoltare echilibrată, fără discrepanțe în evoluția și structura agregatelor macroeconomice. În aceste condiții, produsul intern brut va crește în termeni reali cu 4,1%.

Ipotezele de la care s-a pornit în estimarea evoluției economiei românești în 2001, se referă, în principal la:

- îmbunătățirea structurii cererii totale, ca urmare a unei dinamici superioare a formării brute a capitalului fix comparativ cu cea a consumului final;

- preconizarea - pe latura ofertei - a unui ritm superior de creștere față de produsul intern brut în industrie și construcții; pentru agricultură se estimează că este posibilă o creștere față de anul 2000, deși seceta prelungită va avea efecte și în anul 2001;

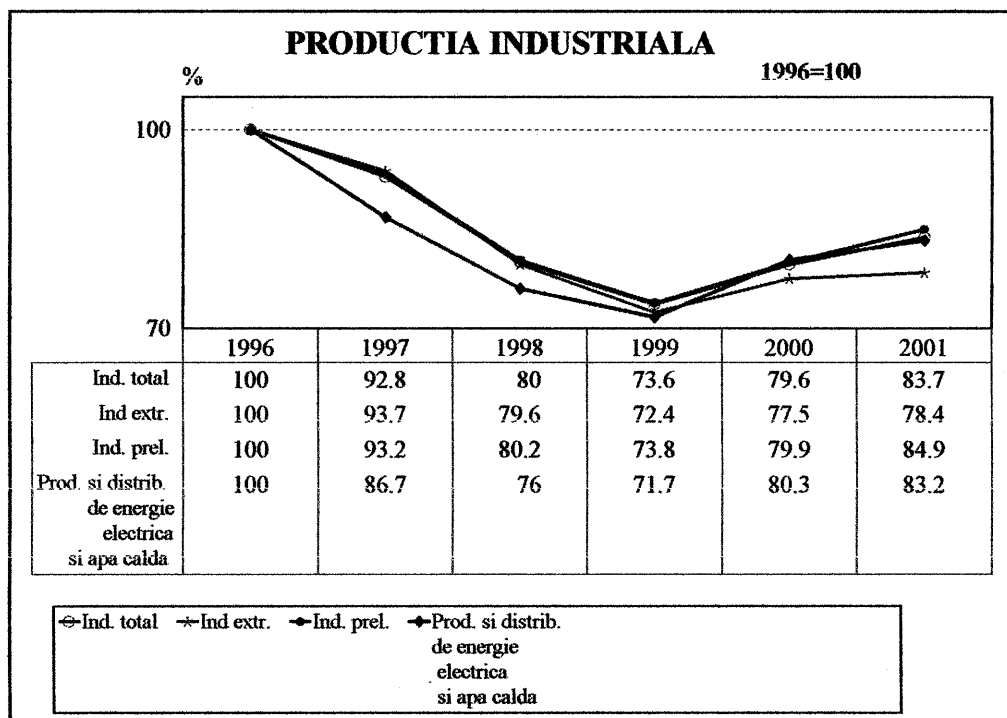
- creșterea economică va face posibilă în anul 2001 o creștere reală a veniturilor și a consumului final al populației fără a se afecta indicatorii de performanță a economiei;

- pentru anul 2001, se estimează o calmare a procesului inflaționist, inflația reducându-se la circa 25%, pe fondul creșterii economice, creării de condiții pentru realizarea unei macrostabilizări consolidate, îmbunătățirea mediului de afaceri și adoptarea de măsuri pentru combaterea inflației speculative;

- cursul de schimb, va continua și în anul 2001 să aibă un regim de flotare controlată, astfel că pentru sfârșitul anului 2001, se estimează o ușoară apreciere - în termeni reali;

- creșterea numărului salariaților (+1,5%) concomitent cu o reducere a numărului de șomeri, corespunzător locurilor de muncă nou create.

Pe latura ofertei, în anul 2001, producția industrială va crește cu 5,2%, ajungând să reprezinte 47% din producția industrială a anului 1989. Aceasta se va realiza prin creșterea peste medie, în principal, a următoarelor subramuri industriale: mașini și echipamente (+11,0%), confecții(+10%), pielărie și încălțăminte (+8%), chimie, fibre sintetice și artificiale (+8%), prelucrarea lemnului (+7,5%), industria mobilei (+6,5%), celuloză, hârtie și carton (+6%), prelucrarea petrolului (+6%), mașini și aparate electrice (+6%), mijloace de transport rutier (+6%). Îmbunătățirea eficienței utilizării resurselor, respectiv reducerea ponderii consumului intermediar în producție va conduce la o creștere a valorii adăugate din industrie cu 5,7%.

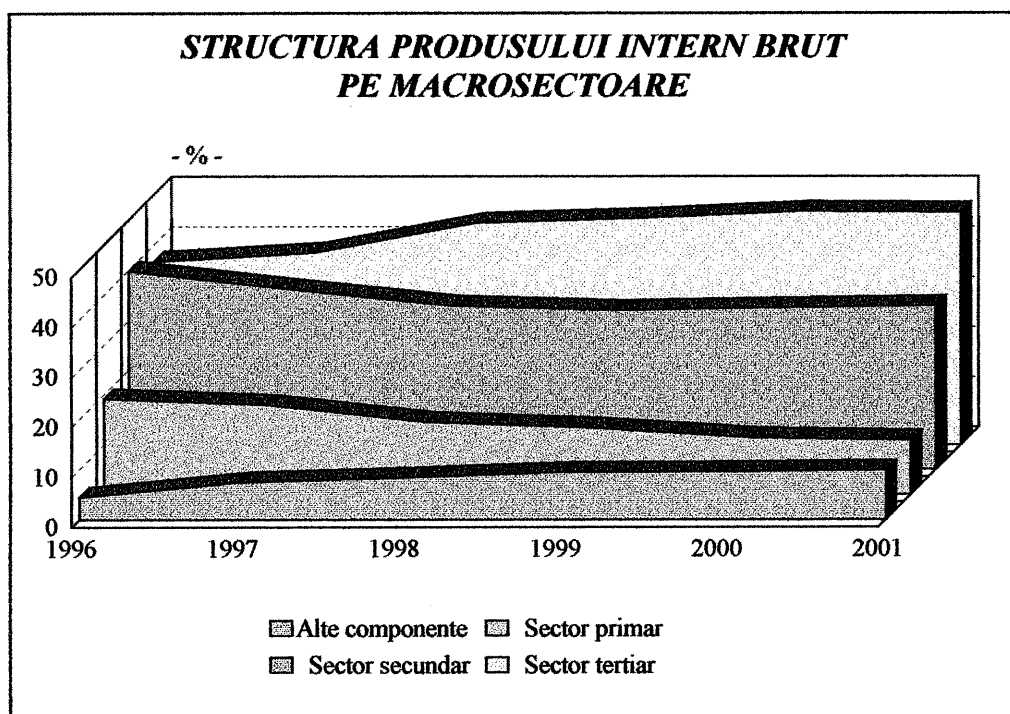
Evoluția valorii adăugate brute în principalele ramuri se prezintă astfel:

- modificări procentuale față de an anterior -

	1999	2000*)	2001 Proгноză
Industrie	-1,5	+6,1	+5,7
Agricultură	+3,4	-15,8	+1,2
Construcții	-2,3	+6,3	+5,4
Comerț	-2,5	+3,9	+4,7
Transport	-4,2	+3,6	+4,7
Comunicații	-0,4	-4,9	+4,1
Tranzacții imobiliare, alte servicii	-0,9	+10,3	+5,2
Administrația publică	-7,3	-0,3	-2,8
Activități financiare bancare	-9,4	-24,0	+4,8
Valoarea adăugată brută pe total economie	-1,7	+1,7	+4,1
Produsul intern brut	-2,3	+1,6	+4,1

*) Date provizorii

Proгноza evoluției dezvoltării agriculturii pentru anul 2001 presupune o creștere a valorii producției agricole cu 1,5%. Este de remarcat că dinamica prevăzute pentru producția agricolă sunt realiste nu numai prin prisma potențialului productiv al terenului agricol, cât mai ales din punct de vedere al randamentelor și producțiilor obținute în anul 2000. Producția agricolă s-a estimat luându-se ca obiectiv, după scăderea drastică din acest an, o revenire a activității sectorului și ca urmare a măsurilor ce se vor întreprinde în primăvara acestui an în scopul diminuării efectelor climaterice.

Scenariul de creștere economică în anul 2001 preconizează o inversare de tendință în ceea ce privește evoluția cererii, respectiv a **utilizării produsului intern brut**.

Indiciul cel mai concludent al ieșirii României din criza prelungită pe care o traversează îl va reprezenta ritmul net superior al formării brute de capital. Aceste tendințe modifică structura de utilizare a produsului intern brut, astfel:

- modificări procentuale față de an anterior -

	1999	2000*)	2001
Cererea internă, din care:	-4,8	+4,2	+3,7
- Consum privat	-4,6	-1,2	+3,5
- Consum guvernamental	-3,7	+15,6	-6,2
- Formarea brută de capital fix	-4,2	+5,5	+9,6
Modificarea stocurilor*)	-0,4	+1,9	+0,7
Exportul net**)	+2,9	-2,8	+0,1
- Exportul de bunuri și servicii	+10,8	+23,9	+5,6
- Importul de bunuri și servicii	-1,1	+29,1	+4,5
Produsul intern brut	-2,3	+1,6	+4,1

*) Date provizorii

**) Contribuția la creșterea reală a produsului intern brut

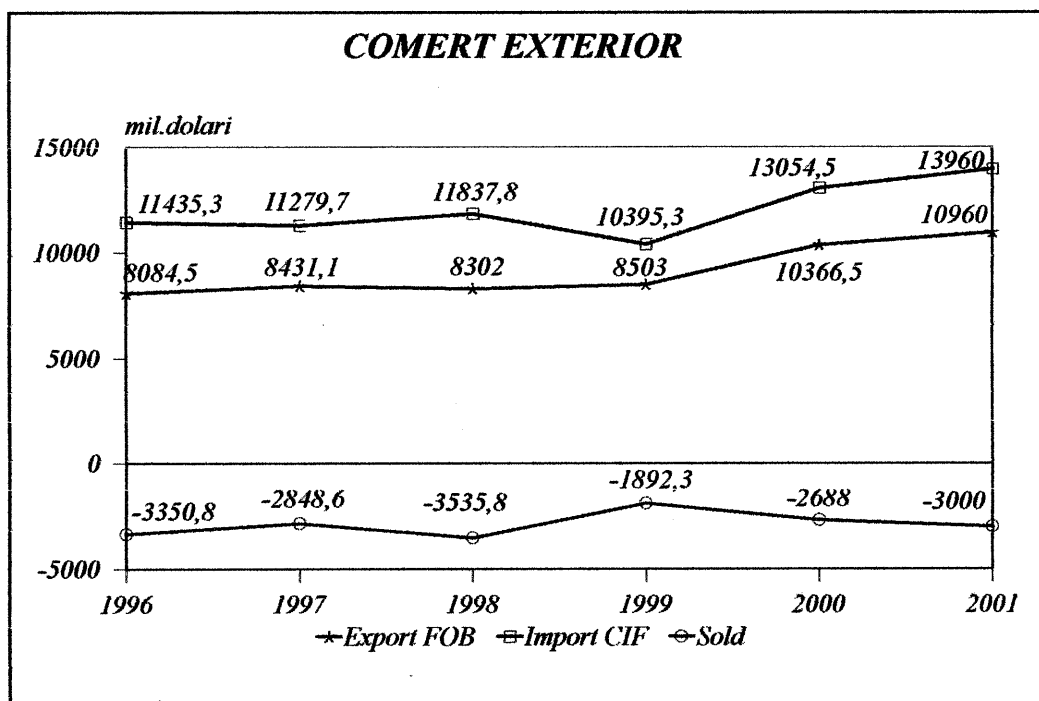
Cererea internă va înregistra, în 2001, o creștere de 3,7%, susținută de dinamica de 109,6% a formării brute de capital fix. Dinamica consumului populației va fi determinată de evoluția superioară a volumului serviciilor plătite de populație (104,6%) comparativ cu evoluția cumpărărilor de mărfuri (104,0%).

Exportul net va avea în anul 2001 o contribuție pozitivă la creșterea reală a produsului intern brut, ca urmare a dinamicii mai pronunțate a exporturilor de bunuri și servicii față de importurile de bunuri și servicii.

Exporturile de bunuri au fost estimate în anul 2001 la o creștere de 5,7%, ținându-se cont în principal de oferta de produse industriale la un nivel tehnologic mediu cu o piață de desfacere asigurată, în condițiile obținerii unor produse competitive.

Conjunctura internațională crează premisele dezvoltării comerțului exterior internațional, în acest context estimându-se că exportul mondial va avea o tendință de creștere cu 7,6% în 2001, în țările dezvoltate cu 6,4%, în țările în curs de dezvoltare cu 7,1%.

Importurile de bunuri au fost estimate în anul 2001 cu o creștere de 6,9%, ținând cont în principal de dependența țării noastre de resursele energetice din import (țitei, gaze, produse petroliere, cărbune) și de necesitatea îmbunătățirii tehnologice a procesului de producție în toate ramurile economiei naționale.

Având în vedere estimările făcute pentru exportul și importul de bunuri în anul 2001, deficitul balanței comerciale (FOB-CIF) va fi în creștere cu 312 milioane dolari în 2001, provenind în special din achiziții tot mai însemnate de echipamente și tehnologii performante pentru investiții.

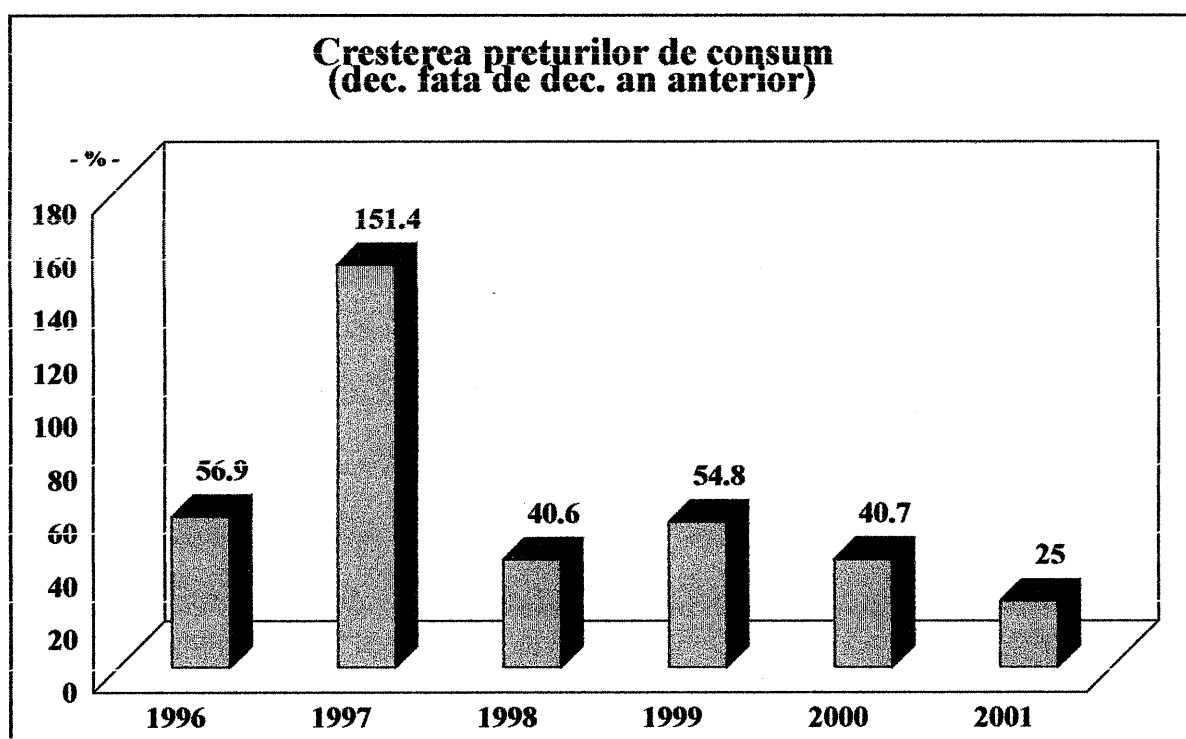
Evoluția exportului net pune în evidență o majorare a deficitului **contului curent al balanței de plăți externe**, care va fi mai mare cu 93 milioane dolari în 2001 față de 2000. Pentru anul 2001 se estimează un flux de investiții străine directe nete de 1,7 miliarde dolari.

Produsul intern brut nominal va înregistra o creștere mai moderată datorită diminuării inflației, urmând ca în anul 2001 să ajungă la 1083,9 mii miliarde lei.

Inflația (decembrie/decembrie an anterior) se va reduce de la circa 40,7% în anul 2000 la circa 25% în anul 2001 bazat, în principal, pe:

- încheierea procesului de eliminare a subvenției încrucișate și a altor factori agravanți care au acționat până în anul 2000;
- accelerarea reformelor, în special, în ceea ce privește ajustările structurale, ceea ce va asigura premisele unei sensibile dezinflații;

- menținerea unei politici monetare prudente;
 - diminuarea presiunii asupra leului și o depreciere a cursului de schimb care se va situa cel mult la nivelul ratei anuale a inflației;
 - reducerea durabilă a anticipațiilor inflaționiste ale agenților economici pe fondul unei creșteri economice sănătoase.
- Comparativ cu anii anteriori, rata inflației se prezintă astfel:

Creșterea valorică a produsului intern brut, rezultat al combinației influențelor scăderii prețurilor și a creșterii reale, urmărește evoluția inflației, deflatorul produsului intern brut (130,7%) fiind inferior indicelui mediu al prețurilor de consum.

În domeniul **resurselor umane**, creșterea economică va fi însoțită de o majorare a numărului de salariați, în condițiile unui spor important al productivității muncii. În anul 2001, pe ansamblul economiei, productivitatea muncii, calculată ca raport între produsul intern brut și populația ocupată va crește cu 4,3%. Numărul de salariați se va majora cu 120 mii de persoane, iar rata șomajului va fi sub 10%, concomitent cu o majorare sensibilă a veniturilor. Pentru anul 2001 se prevede o creștere a salariului real cu 4%.

2. PREMISELE POLITICII FISCALE ȘI BUGETARE ÎN ANUL 2001

2.1. EVOLUȚII FISCALE ȘI BUGETARE ÎN ANUL 2000

În România, politica fiscală s-a realizat, în general, pe un orizont de timp scurt, ea reacționând și sacrificând creșterea economică durabilă și modificările structurale pe termen lung pentru a putea rezolva presiunile imediate legate, în principiu, de costurile sociale. Deși reformele în domeniul impozitării și al gestionării bugetului au avut drept scop și au fost concepute inițial pentru satisfacerea cerințelor trecerii la o economie de piață, modificarea, realizarea și aplicarea lor ulterioară s-a făcut în funcție de criterii imediate și considerente de economie politică endogene și fără stăpânirea priorităților, în condițiile unor constrângeri bugetare severe explicate.

- Principiul reformei fiscale din anul 2000 a avut la bază o reducere a ratelor de impozitare la unele categorii de impozite, lărgirea bazei de impozitare, promovarea principiului neutralității stimulentei.

Politica fiscală și-a menținut caracterul restrictiv, având ca obiectiv prioritar consolidarea stabilității macroeconomice prin controlul deficitului bugetar, în corelație cu asigurarea finanțării neinflaționiste și a unui ritm sustenabil de acumulare a datoriei publice.

- Totuși, încercările inițiale de menținere a deficitului bugetar în limita a 3,0% din produsul intern brut au fost reconsiderate deoarece, acest obiectiv a fost construit în condițiile unui nivel țintă al inflației de 27%. Derapajul inflației de la ținta prognozată inițial, la circa 41% (40,7% la sfârșitul anului 2000) a determinat majorarea deficitului bugetar la 3,5% din produsul intern brut. În execuție, deficitul bugetului general consolidat a fost de 3,7% din produsul intern brut, mai mare cu 0,2% din produsul intern brut față de cât a fost prognozat. Depășirea deficitului bugetului general consolidat s-a datorat, în principal, deficitului bugetului asigurărilor sociale de stat (-4.685,8 miliarde lei) și depășirii intrărilor de credite externe, ca urmare a contractării, la finele anului, a împrumutului direct pentru importul de țitei, păcură și gaze naturale, precum și a depășirii tragerilor din creditele externe de către unii ordonatori principali de credite.

• O altă problemă care a grevat negativ politica fiscală a fost cea a arieratelor, care a influențat negativ colectarea veniturilor bugetare. Această problemă rămâne încă nesoluționată. Acțiunile de monitorizare a celor trei mari utilități (PETROM, CONEL, ROMGAZ), precum și a agenților economici prevăzuți în Ordonanța de urgență a Guvernului nr.58/2000, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.117/2000 nu au avut rezultatul scontat. Astfel, nivelul de reducere al arieratelor nete, realizat la 31 octombrie 2000, față de bugetul general consolidat, pentru cei trei agenți menționați, a fost de 466,8 miliarde lei, față de 1.388,0 miliarde lei cât a fost programat pentru anul 2000. Arieratele reprezintă un simptom al unei economii încordate, slăbesc piețele, relaxează disciplina de piață, reduc înclinația spre investiții pe termen lung. Dacă ne gândim la ratele de investiții extrem de mici din economiile de tranziție (este și cazul României) impactul negativ al arieratelor și înlăturarea lor va trebui să se găsească în atenția decidenților.

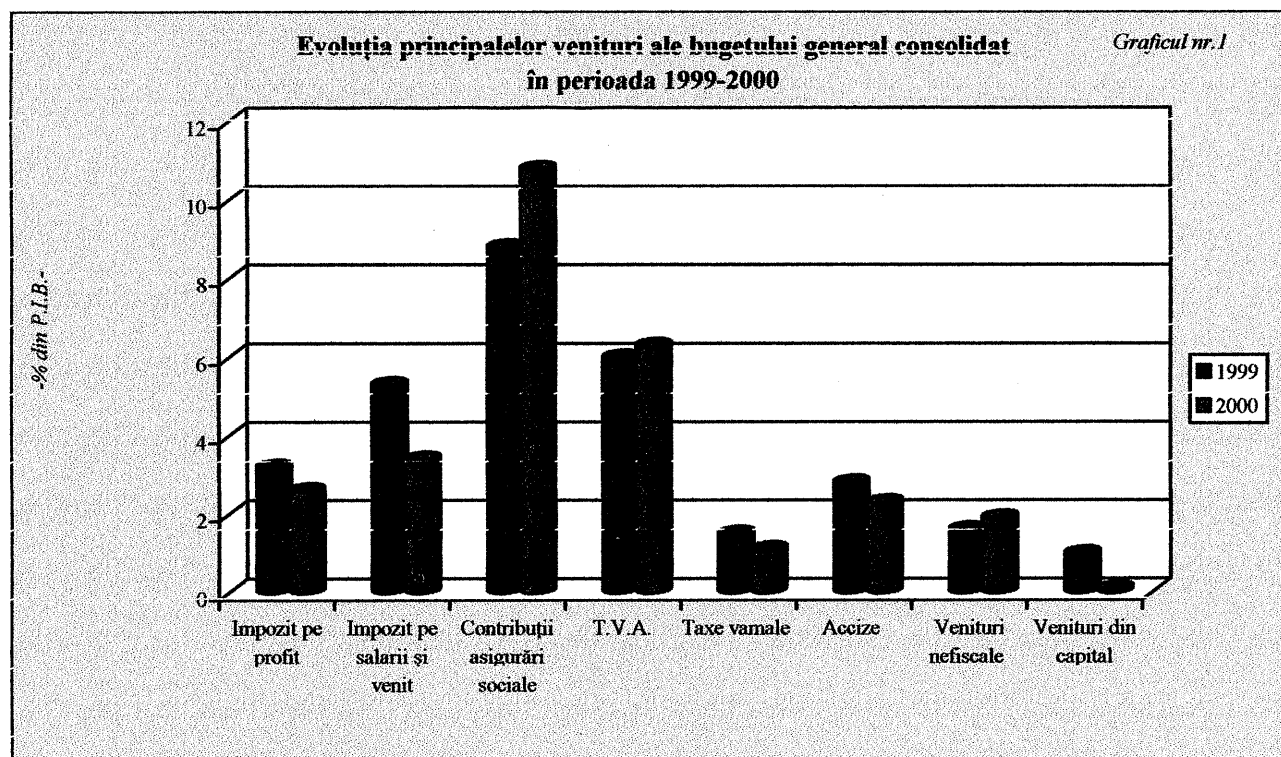
2.1.1. Structura veniturilor bugetare

Principalele evoluții și caracteristici structurale ale veniturilor bugetare în perioada 1999-2000 sunt prezentate în tabelul nr.1 și în graficul nr.1.

Tabelul nr.1. Evoluția veniturilor bugetului general consolidat în perioada 1999-2000

	- miliarde lei -		- % din P.I.B. -	
	1999	2000 ^{*)}	1999	2000
Total venituri:	179.108,0	250.702,8	33,2	31,5
Venituri fiscale	164.729,3	234.497,6	30,5	29,4
Impozite directe	100.941,4	141.706,4	18,7	17,8
din care:				
-impozit pe profit	17.037,4	20.334,3	3,2	2,6
-impozit pe salarii și venit	28.436,9	26.997,9	5,3	3,4
-contribuții de asigurări sociale	47.286,8	86.293,6	8,8	10,8
Impozite indirecte	63.787,9	92.791,2	11,8	11,6
din care:				
-taxa pe valoarea adăugată	32.471,2	50.438,7	6,0	6,3
-accize	14.977,9	18.701,3	2,8	2,3
-taxe vamale	7.846,7	8.702,3	1,5	1,1
Venituri nefiscale	8.845,7	15.095,5	1,6	1,9
Venituri din capital	5.533,0	785,6	1,0	0,1
Donații		324,1		

^{*)} Date operative

Veniturile bugetului general consolidat încasate în anul 2000 au reprezentat 31,5% din produsul intern brut față de 33,2% în anul 1999, scădere datorată, în principal, măsurilor de reformă fiscală adoptate în anul 2000.

În structură, situația principalelor tipuri de impozite și taxe în anul 2000, se prezintă astfel:

Impozitul pe profit a avut o pondere de 2,6% din produsul intern brut, comparativ cu 3,2% din produsul intern brut în anul 1999. Scăderea ponderii acestui venit este determinată, în principal, de reducerea cotei impozitului pe profit de la 38% la 25%, introducerea unui credit fiscal de 10% ca stimulent acordat celor ce fac investiții efective și o cotă de 5% pentru producția de export.

Impozitul pe venit a reprezentat 3,4% din produsul intern brut, comparativ cu 5,3% cât a fost impozitul pe salarii în anul 1999. Scăderea ponderii impozitului pe venit comparativ cu ponderea impozitului pe salarii este determinată de reducerea bazei de impozitare (ca urmare a deducerii contribuției pentru asigurările sociale de sănătate, deducerilor de bază și suplimentare și cheltuielilor personale) și de modificarea cotelor marginale. Introducerea acestui tip de impozit la începutul anului 2000 a reprezentat un pas semnificativ prin alinierea legislației noastre la cea europeană, care permite asigurarea unui tratament fiscal mai echitabil pentru diferitele categorii de contribuabili.

Taxa pe valoarea adăugată a reprezentat 6,3% din produsul intern brut, față de 6,0% în anul 1999. Impactul pozitiv la realizarea acestui tip de impozit l-a avut principiul unificării cotelor, respectiv reducerea de la 22% la 19%, concomitent cu alinierea cotei reduse de 11% la nivelul de 19%.

Accizele și taxele vamale au reprezentat 3,4% din produsul intern brut față de 4,3% în anul 1999.

Un efect nefavorabil asupra încasărilor la accize l-a avut scăderea importului la unele produse accizate, reducerea sau sistarea activității la o serie de unități din domeniul producției de alcool și băuturi alcoolice din motive economice sau ca urmare a neobținerii autorizației de funcționare.

Taxele vamale au fost influențate de modificarea structurii importului, reducerii cotelor de taxe vamale conform acordurilor încheiate în acest sens cu Uniunea Europeană, CEFTA, acorduri bilaterale, precum și reducerii suprataxei vamale la importurile de bunuri de la 4% în anul 1999 la 2% în anul 2000.

Contribuțiile de asigurări sociale au avut o pondere de 10,8% din produsul intern brut, comparativ cu 8,8% din produsul intern brut cât au reprezentat în anul 1999, creșterea fiind determinată de modificarea legislației privind suportarea de către angajați a contribuțiilor de asigurări sociale, față de anul 1999 când acestea erau deduse din impozitul pe salarii cuvenit bugetului de stat.

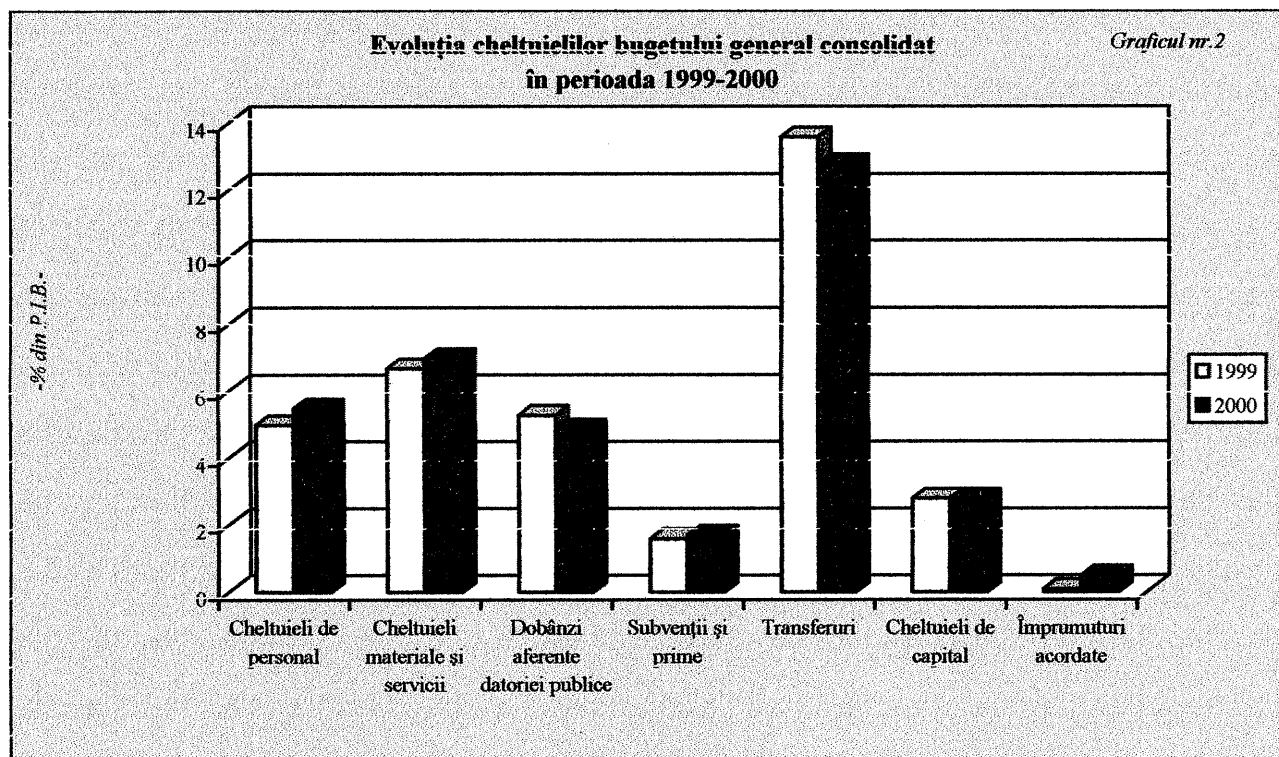
2.1.2. Structura cheltuielilor bugetare

Evoluția cheltuielilor bugetare în structură economică în perioada 1999-2000 este redată în tabelul nr.2 și graficul nr.2.

Tabelul nr.2. Cheltuielile bugetului general consolidat în perioada 1999-2000

	- miliarde lei -		- % din P.I.B. -	
	1999	2000 ^{*)}	1999	2000
Total cheltuieli:	189.186,2	279.792,9	35,1	35,1
din care:				
Cheltuieli de personal	26.706,6	44.003,8	5,0	5,5
Cheltuieli materiale și servicii	36.016,9	55.372,0	6,7	7,0
Dobânzi aferente datoriei publice	28.580,4	39.054,8	5,3	4,9
Subvenții și prime	8.678,0	13.194,6	1,6	1,7
Transferuri	73.172,3	102.246,5	13,6	12,8
Cheltuieli de capital	15.314,7	22.326,3	2,8	2,8
Împrumuturi acordate	717,3	3.594,9	0,1	0,5

^{*)} Date operative

Cheltuielile bugetului general consolidat pe anul 2000 au reprezentat 35,1% din produsul intern brut – pondere constantă față de anul 1999.

Aprobarea cu întârziere a legii bugetului de stat pe anul 2000 a determinat o execuție restrictivă a cheltuielilor bugetare în prima parte a anului 2000, în funcție de prevederile anului 1999.

Cheltuielile bugetului general consolidat, în structură economică, evidențiază următoarele aspecte:

- **cheltuielile de personal** au deținut o pondere de 5,5% din produsul intern brut, în creștere cu 0,5% față de anul 1999, ca urmare a majorărilor salariale în sectorul bugetar;

- **cheltuielile materiale și servicii** au reprezentat 7,0% din produsul intern brut, comparativ cu 6,7% în anul 1999;

- **subvențiile și primele** au înregistrat o pondere de 1,7% din produsul intern brut, în creștere cu 0,1% față de anul 1999;

- **transferurile** au deținut o pondere de 12,8% din produsul intern brut, comparativ cu 13,6% în anul 1999;

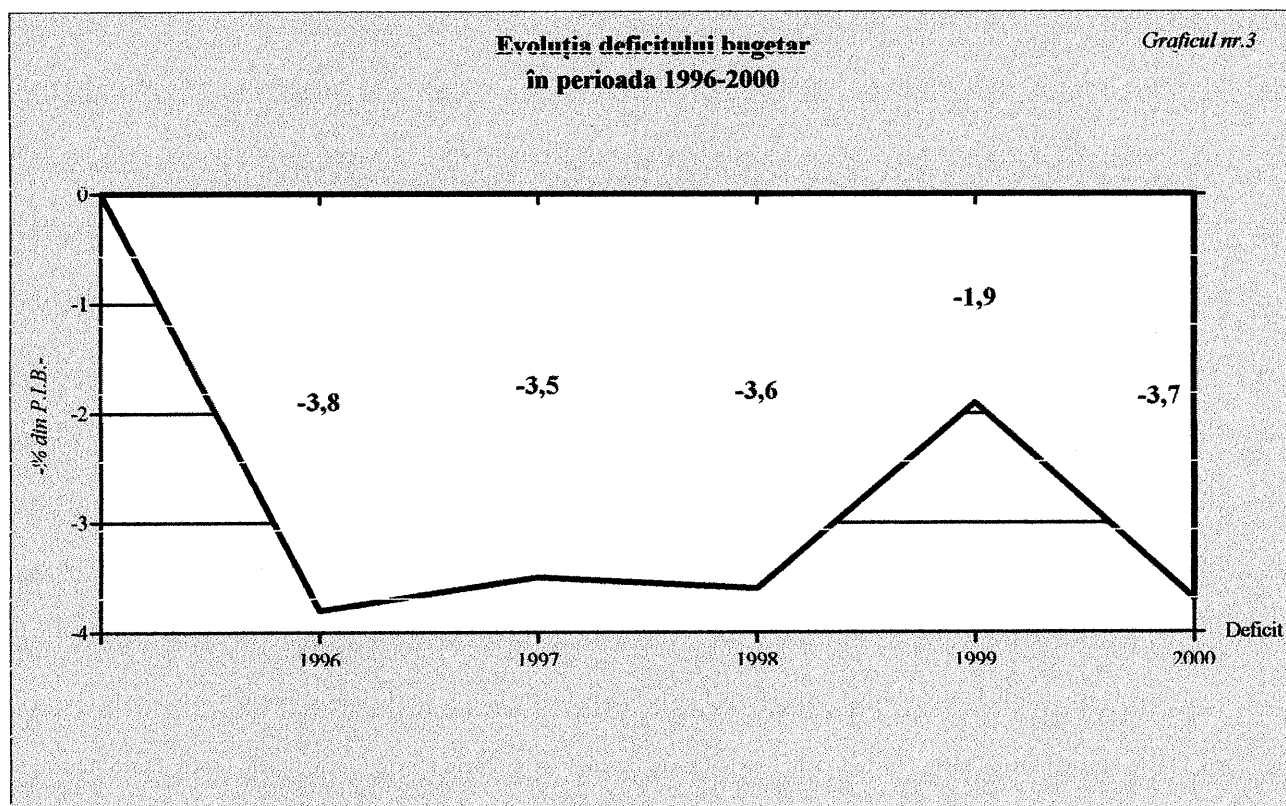
- **cheltuielile cu dobânzile aferente datoriei publice** au reprezentat 4,9% din produsul intern brut, în scădere față de anul 1999 cu 0,4%, ca urmare a creșterii ponderii finanțării externe a deficitului bugetar și a utilizării veniturilor din privatizare pentru răscumpărarea datoriei publice interne.

2.1.3. Deficitul bugetar

În România, deficitul bugetar este o realitate și din această cauză comportă o abordare complexă, determinată de condițiile specifice țării noastre și de particularitățile economiei românești. Situația deficitului bugetar, în România, se prezintă astfel (graficul nr.3):

Tabelul nr.3. **Veniturile, cheltuielile și deficitul bugetar** în perioada 1996-2000
-% din produsul intern brut-

	1996	1997	1998	1999	2000
Venituri	30,0	30,6	32,0	34,3	31,5
Cheltuieli	33,8	34,1	35,6	36,2	35,2
Deficit	-3,8	-3,5	-3,6	-1,9	-3,7

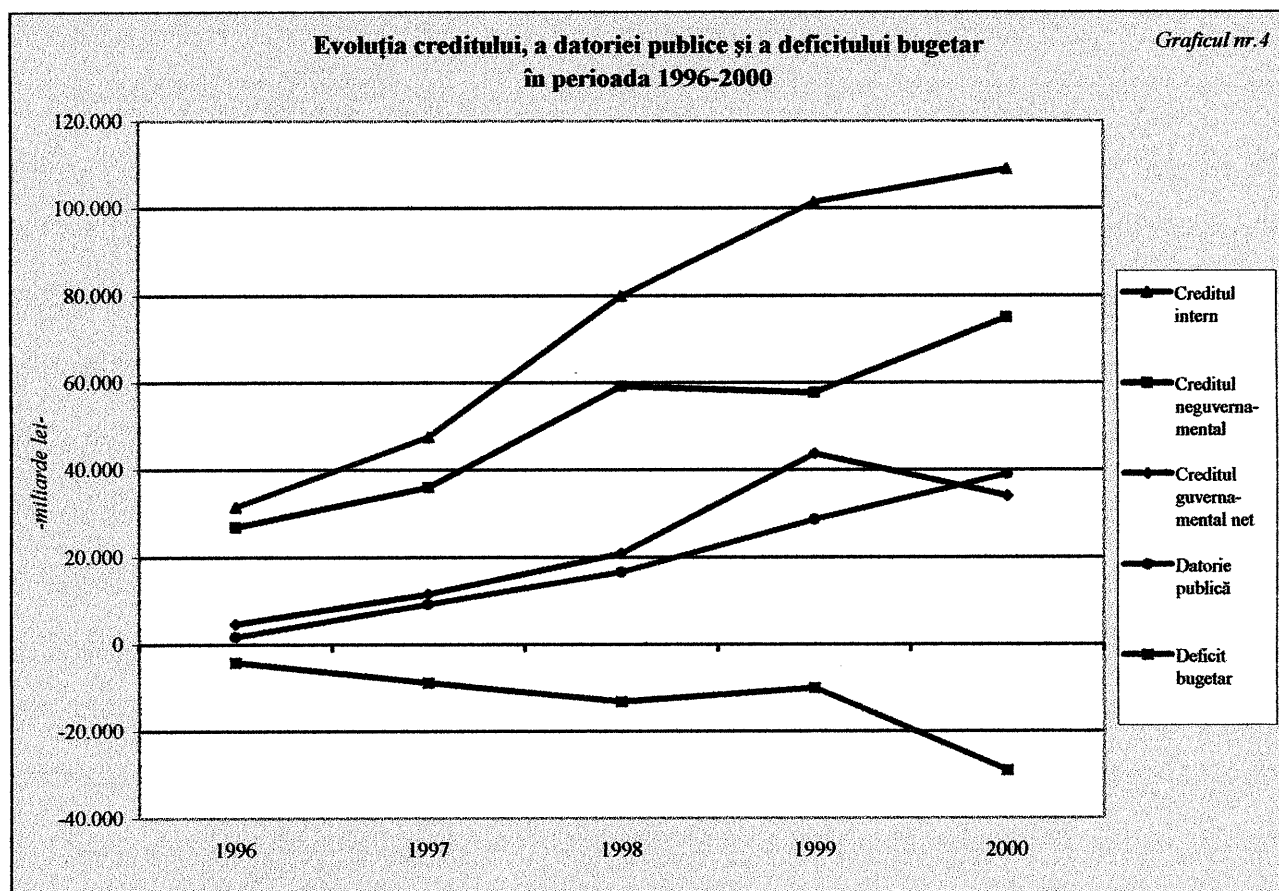

Aspectul care trebuie scos în evidență este modalitatea de finanțare a deficitelor bugetare. Dacă în anul 1997 deficitul bugetar a fost finanțat în proporție de 16% de pe piața internă și 84% de pe piața externă, în anii 1998 și 1999 acest raport s-a inversat. Această situație a creat presiuni pe piața creditului și rate înalte ale dobânzilor.

În anul 2000 finanțarea deficitului s-a asigurat în proporție de 35% de pe piața internă și 65% de pe piața externă.

Finanțarea în proporție însemnată a deficitului bugetar de pe piața internă, precum și costul ridicat al creditului bancar a

determinat restrângerea creditului în economie către sectorul neguvernamental. Astfel, în anul 1996, creditul guvernamental reprezenta 14,7% în totalul creditului intern, iar în anul 2000, ponderea acestuia a crescut la circa 35%, absorbind resurse suplimentare în detrimentul creditului către sectorul real (graficul nr.4).

În vederea întăririi supravegherii prudențiale a sistemului bancar, autoritatea monetară a introdus reglementări noi ce impun, atât previzionarea mărită a activelor cu risc, precum și limitarea expunerilor referitoare la credite și plasamente. Aceste măsuri urmăresc îmbunătățirea portofoliului de active al băncilor comerciale, precum și diminuarea evicțiunii creditului neguvernamental, din cauza acoperirii obligațiilor financiare ale statului de pe piața internă.

Analiza evoluției creditului intern în anul 1999 relevă următoarele aspecte:

⇒ reducerea creditului neguvernamental ca urmare a procesului de restructurare financiară a celor două bănci cu capital de stat (Banca Agricolă – S.A. și Bancorex);

⇒ diminuarea substanțială a volumului creditelor restante ca o consecință a preluării de către Oficiul pentru Recuperarea Creanțelor Bancare a unui volum important de creanțe neperformante din portofoliul celor două bănci;

⇒ expansiunea considerabilă a creditului guvernamental net determinată de emisiunile de titluri de stat în lei și în valută, destinate finanțării restructurării Băncii Agricole – S.A. și Bancorex.

2.2. PRINCIPALELE ORIENTĂRI ALE POLITICII FISCALE ÎN ANUL 2001

2.2.1. Principalele măsuri fiscale

- Pachetul de măsuri fiscale prevăzut pentru anul 2001 vizează, în principal, următoarele:

- ⇒ acordarea de facilități fiscale pentru sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii constând în:

- ♦ scutirea de taxe vamale pentru mașinile, instalațiile, echipamentele industriale;

- ♦ neimpozitarea cotei-părți din profitul brut reinvestit;

- ♦ reducerea impozitului pe profit în proporție de 20% în cazul creării de noi locuri de muncă;

- ⇒ revizuirea sistemului actual de accize prin majorarea nivelului cotelor la unele categorii de produse (cele nocive sănătății sau care nu sunt de strictă necesitate populației);

- ⇒ impozitarea venitului agricol obținut de gospodăriile individuale cu suprafață agricolă de peste 10 ha.

- Gradul de fiscalitate (exprimat ca raport între veniturile fiscale încasate și produsul intern brut) proiectat pentru anul 2001 este de 30,9% față de 29,4% realizat în anul 2000.

Creșterea gradului de fiscalitate nu este determinată de majorarea cotelor de impozitare, ci de măsurile ce vor fi luate pentru îmbunătățirea gradului de colectare a obligațiilor curente și restante. Aceste măsuri se referă, în principal, la:

- ⇒ intensificarea controlului fiscal la marii contribuabili la care se înregistrează cel mai mare volum al arrieratelor;

- ⇒ extinderea măsurilor de executare silită prin instituirea popririi pe disponibilitățile din conturile bancare ale debitorilor și/sau la terți;

⇒ concentrarea activității de executare imobiliară la nivelul organului fiscal teritorial județean, în vederea perfecționării și mai bune coordonări a acestei activități;

⇒ urmărirea respectării graficelor de plată în cazul debitorilor care au beneficiat de eșalonarea la plată a sumelor restante;

⇒ compensarea sumelor virate în plus la bugetul de stat sau cele de rambursat la taxa pe valoarea adăugată, ori de restituit la accize cu obligații bugetare restante, inclusiv cu cele eșalonate la plată.

2.2.2. Structura veniturilor bugetare

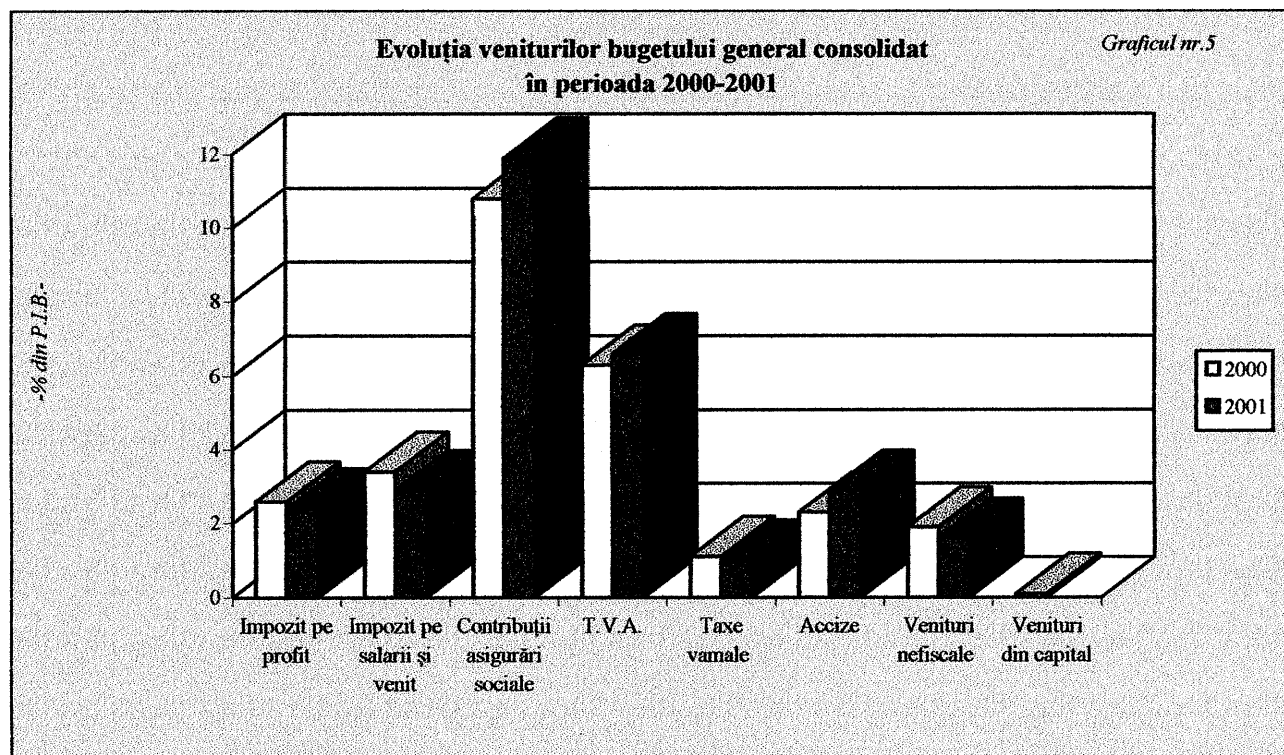
În conformitate cu prognoza principalilor indicatori macroeconomici care vor caracteriza evoluția anului 2001 și cu măsurile fiscale prevăzute pentru acest an, evoluția și principalele caracteristici structurale ale veniturilor bugetare sunt prezentate în tabelul nr.4.

Tabelul nr.4. Structura veniturilor bugetului general consolidat în perioada 2000-2001

	- miliarde lei -		- % din P.I.B. -	
	2000*)	2001	2000	2001
Total venituri:	250.702,8	352.995,1	31,5	32,6
Venituri fiscale	234.497,6	335.152,8	29,4	30,9
Impozite directe din care:	141.706,4	200.441,1	17,8	18,5
-impozit pe profit	20.334,3	25.777,0	2,6	2,4
-impozit pe salarii și venit	26.997,9	31.750,0	3,4	2,9
-contribuții de asigurări sociale	86.293,6	128.931,8	10,8	11,9
Impozite indirecte din care:	92.791,2	134.711,7	11,6	12,4
-taxa pe valoarea adăugată	50.438,7	71.517,0	6,3	6,6
-accize	18.701,3	31.562,0	2,3	2,9
-taxe vamale	8.702,3	10.409,0	1,1	1,0
Venituri nefiscale	15.095,5	17.104,3	1,9	1,6
Venituri din capital	785,6	318,0	0,1	
Alte venituri	324,1	420,0		

*) Date operative

Evoluția principalelor venituri ale bugetului general consolidat în perioada 2000-2001 este prezentată în graficul nr.5.

- Veniturile bugetului general consolidat sunt estimate la 352.995,1 miliarde lei (32,6% din produsul intern brut), în creștere față de anul 2000 cu 1,1% din produsul intern brut, ca urmare a măsurilor de relansare economică și unei mai bune colectări.

- La nivelul bugetului general consolidat în anul 2001, comparativ cu anul 2000, **impozitele directe** prezintă o creștere de 0,7% din produsul intern brut, iar **impozitele indirecte** de 0,8% din produsul intern brut.

- În structura veniturilor bugetare **impozitele directe** dețin o pondere de 18,5% din produsul intern brut, iar **impozitele indirecte** reprezintă 12,4% din produsul intern brut.

⇒ **Impozitul pe profit** reprezintă 2,4% din produsul intern brut, în scădere ușoară față de anul 2000, determinată, în principal, de facilitățile fiscale aprobate pentru stimularea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii.

⇒ **Impozitul pe venit** reprezintă 2,9% din produsul intern brut, în scădere față de anul 2000 cu 0,5% din produsul intern brut, determinată, în principal, de luarea în calcul a aplicării prevederilor Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii. Aplicarea acestei legi presupune majorarea cotelor de contribuții la asigurările sociale de stat suportate de către angajat (cote care se deduc la calculul impozitului) de la 5,0% la 11,7% (de la 1 aprilie 2001 angajatul suportă 1/3 din cota totală de contribuție, iar angajatorul 2/3).

⇒ **Contribuțiile de asigurări sociale** cresc cu 1,1% din produsul intern brut, datorită, în principal, aplicării începând cu 1 aprilie 2001, a Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii, lege care elimină diminuarea contribuției de asigurări sociale de stat pentru angajatorii care plătesc în termen această contribuție și obligă la majorarea câștigurilor brute ale salariaților, astfel încât treimea din contribuția datorată de asigurat să nu afecteze veniturile nete ale acestuia.

⇒ Încasările din **taxa pe valoarea adăugată** se estimează să crească cu 0,3% din produsul intern brut, în principal, ca urmare a creșterii sectoarelor cu contribuții la sporirea valorii adăugate brute și a gradului de colectare a acestui venit.

⇒ **Taxele vamale** prezintă o ușoară scădere față de anul 2000, cauzată, îndeosebi, de eliminarea suprataxei vamale la importuri de bunuri și reducerii cotelor de taxe vamale conform acordurilor încheiate în acest sens cu Uniunea Europeană, CEFTA, acorduri bilaterale.

⇒ **Accizele** estimate pentru anul 2001 prezintă o creștere față de anul 2000 de 0,6% din produsul intern brut, datorită, în principal, majorării nivelului cotelor de impozitare la unele categorii de produse nocive sănătății și o mai bună colectare a sumelor datorate bugetului de stat.

2.3. PRINCIPALELE ORIENTĂRI ALE CHELTUIELILOR BUGETARE

2.3.1. Principii ale politicii bugetare

Politica bugetară va avea drept coordonate **creșterea eficienței și transparenței** cheltuielilor bugetare, concretizate prin:

⇒ stabilirea unor priorități la nivel național, în funcție de cerințele interne și conjunctura internațională;

⇒ stabilirea unor priorități la nivelul fiecărui minister, în funcție de politica sectorială a acestuia;

⇒ asigurarea cofinanțării proiectelor și programelor la a căror finanțare participă, cu fonduri nerambursabile sau rambursabile, Uniunea Europeană sau alte organisme financiare internaționale;

⇒ asigurarea finanțării domeniilor prioritare stabilite prin angajamentele României în procesul de negociere a aderării la Uniunea Europeană și de pregătire pentru integrarea în structurile europene și euroatlantice;

⇒ extinderea numărului ministerelor care elaborează bugetul pe bază de programe. Bugetul pe bază de programe a fost introdus experimental în anul 2000, la un număr de 8 ministere și agenții guvernamentale, urmând ca în anul 2001 sistemul să fie extins la un număr mai mare de ministere și agenții, crescând astfel transparența bugetului în sensul de a oferi nu numai informații asupra modului de utilizare a fondurilor puse la dispoziția instituțiilor, dar și a eficienței cheltuirii acestora;

⇒ includerea a șapte fonduri speciale în bugetul de stat și desființarea unui fond special, în vederea creșterii eficienței și transparenței utilizării fondurilor publice.

2.3.2. Orientările politicii bugetare în anul 2001

➔ **În domeniul asistenței sociale, alocații pentru copii, pensii și alte ajutoare:**

⇒ menținerea puterii de cumpărare a pensiilor prin indexarea acestora cu creșterea medie a prețurilor de consum prognozată în anul 2001 față de decembrie 2000;

⇒ finanțarea de programe pentru copiii aflați în dificultate și a persoanelor adulte cu handicap;

⇒ acordarea de ajutoare familiilor cu dificultăți în acoperirea minimului de subzistență.

Cheltuielile pentru asistență socială, alocații pentru copii, pensii și alte ajutoare sunt estimate în anul 2001 la 10,6% din produsul intern brut, comparativ cu 9,7% din produsul intern brut în anul 2000.

➔ **În domeniul învățământului:**

⇒ sumele alocate pentru învățământ, care vor reprezenta circa 4% din produsul intern brut, au în vedere continuarea reformei, atât calitativ, cât și organizatoric;

⇒ descentralizarea finanțării învățământului preuniversitar de stat. Personalul din învățământul preuniversitar de stat urmează să primească drepturile salariale prin bugetele autorităților administrației publice locale. Pentru alocarea surselor necesare au fost propuse sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru bugetele locale;

⇒ reabilitarea unui număr de școli, atât din fonduri bugetare, cât și din împrumuturi contractate cu organisme financiare internaționale;

⇒ asigurarea de fonduri pentru acordarea de ajutoare unor categorii de elevi care provin din familii cu venituri reduse, cu ocazia începerii anului școlar 2001-2002;

⇒ alocarea unor fonduri pentru dotarea cu calculatoare a instituțiilor de învățământ preuniversitar de stat și achiziționarea de mijloace auto pentru transportul elevilor;

⇒ analizarea posibilității acordării unor garanții din partea statului universităților pentru contractarea unor credite externe, în vederea îmbunătățirii bazei tehnico-materiale în învățământul universitar de stat.

➔ **În domeniul sănătății:**

⇒ aplicarea unui sistem bazat pe cost-eficiență sustenabil pe termen mediu și lung;

⇒ asigurarea de fonduri pentru programele naționale de sănătate;

⇒ acordarea gratuită de lapte praf din producția internă pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 0 și 6 luni și pentru construirea unor puțuri de mare adâncime în vederea alimentării cu apă a spitalelor.

Sănătatea va beneficia de fonduri care se preconizează să reprezinte 3,7% din produsul intern brut, la același nivel cu cele din anul 2000.

➔ **În domeniul agriculturii:**

⇒ sumele alocate au în vedere: acoperirea sprijinului de 1 milion lei acordat producătorilor agricoli pentru fiecare hectar de teren lucrat;

⇒ subvenționarea sistemului de irigații, acordarea de prime producătorilor agricoli, sprijin pentru procurarea de semințe selecționate etc.;

⇒ activitatea din agricultură va fi susținută și din fondurile de tip structural SAPARD, care presupun, atât finanțare nerambursabilă din partea Uniunii Europene, cât și cofinanțare din bugetul de stat.

Fondurile propuse a se alocă în anul 2001 reprezintă circa 1% din produsul intern brut, luându-se în considerare și cheltuielile din fondul de dezvoltare al agriculturii și, respectiv, fondurile de cofinanțare a programului SAPARD, la un nivel comparabil cu cel din anul 2000.

➔ **În domeniul industriei**, sumele propuse a se alocă de la buget au în vedere, în principal:

⇒ continuarea lucrărilor de investiții la Unitatea 2 de la Cernavodă și a altor obiective de investiții;

⇒ subvenționarea extracției unei cantități suplimentare de cărbune, în vederea asigurării balanței energetice;

⇒ finanțarea programelor tehnice de conservare sau de închidere a minelor;

⇒ asigurarea fondurilor pentru protecția socială a personalului din sectorul minier.

Fondurile propuse a se alocă în anul 2001 reprezintă circa 0,9% din produsul intern brut, în creștere cu circa 0,1% față de anul 2000.

➔ **În domeniul transporturilor, serviciilor și dezvoltării publice și locuințelor**, sumele propuse a se alocă de la buget vor asigura:

⇒ reabilitarea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii (drumuri, poduri, căi ferate, metrou);

⇒ susținerea transportului de călători pe calea ferată;

⇒ construirea de locuințe și săli de sport;

⇒ servicii publice comunitare (alimentări cu apă și energie termică, întreținere și reparații străzi, iluminat public, salubritate, canalizare etc.).

Fondurile propuse a se alocă în anul 2001 reprezintă circa 4,7% din produsul intern brut, în creștere cu circa 0,1% din produsul intern brut față de cele din anul precedent.

➔ **În domeniul apărării naționale**, sumele propuse a se alocă de la buget au în vedere realizarea obiectivelor de restructurare a armatei în vederea asigurării interoperabilității în cadrul acțiunilor de integrare euroatlantică.

Fondurile propuse a se alocă în anul 2001 reprezintă circa 1,5% din produsul intern brut, la care adăugându-se și alte surse și venituri extrabugetare se asigură echivalentul a circa 1 miliard de dolari.

➔ **În domeniul ordinii publice și siguranței naționale**, sumele propuse a fi alocate în anul 2001 vor asigura necesitățile stricte ale instituțiilor din acest sector și funcționarea normală a acestora.

Fondurile propuse a se aloca în anul 2001 reprezintă circa 1,9% din produsul intern brut.

➔ **În domeniul întreprinderilor mici și mijlocii**, pe lângă facilitățile fiscale de care acestea vor beneficia, în proiectul de buget, sunt propuse și sume pentru:

⇒ constituirea capitalului social al Fondului național de garantare a creditelor pentru întreprinderi mici și mijlocii;

⇒ acordarea de credite cu dobânzi avantajoase pentru întreprinzătorii mici și mijlocii care crează locuri de muncă ocupate cu prioritate de către persoane din rândul șomerilor.

➔ Scăderea ponderii **cheltuielilor cu dobânzile aferente datoriei publice**, concomitent cu creșterea ponderii cheltuielilor cu dobânzile și comisioanele la creditele externe contractate de ministere cu garanția statului de la 0,2% din produsul intern brut în anul 1999 la 0,5% în anul 2001.

2.3.3. Structura cheltuielilor bugetare

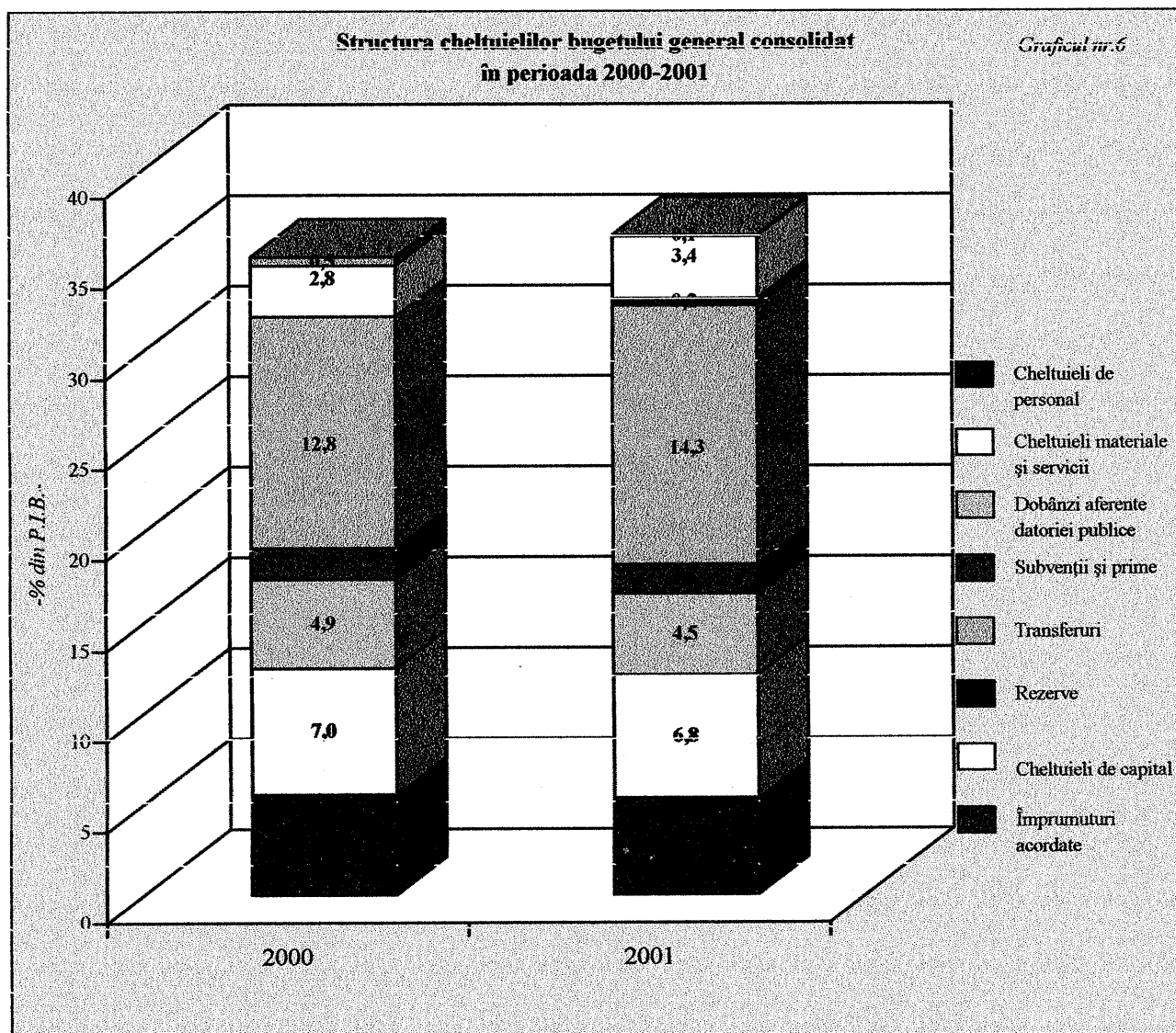
În conformitate cu obiectivul privind dimensionarea deficitului bugetului general consolidat de 3,7% din produsul intern brut și cu estimarea veniturilor bugetare, cheltuielile bugetului general consolidat vor însuma 393.099,3 miliarde lei (36,3% din produsul intern brut în anul 2001 față de 35,1% în anul 2000), fiind orientate spre stimularea creșterii ofertei interne de bunuri și servicii și restructurarea cererii agregate din economie.

Evoluția și principalele componente structurale ale cheltuielilor bugetului general consolidat sunt prezentate în tabelul nr.5 și în graficul nr.6.

*Tabelul nr.5. **Structura cheltuielilor bugetului general consolidat**
în perioada 2000-2001*

	- miliarde lei -		- % din P.I.B. -	
	2000 ^{*)}	2001	2000	2001
Total cheltuieli: din care:	279.792,9	393.099,3	35,1	36,3
Cheltuieli de personal	44.003,8	57.707,0	5,5	5,3
Cheltuieli materiale și servicii	55.372,0	73.430,7	7,0	6,8
Dobânzi aferente datoriei publice	39.054,8	48.278,4	4,9	4,5
Subvenții și prime	13.194,6	17.574,2	1,7	1,6
Transferuri	102.246,5	155.278,1	12,8	14,3
Rezerve		2.032,3		0,2
Cheltuieli de capital	22.326,3	37.556,9	2,8	3,4
Împrumuturi acordate	3.594,9	1.241,7	0,5	0,1

^{*)} Date operative

Cheltuielile de personal au fost proiectate să dețină o pondere în produsul intern brut de 5,3% la nivelul bugetului general consolidat, în scădere cu 0,2% din produsul intern brut față de anul 2000, avându-se în vedere reducerea posturilor finanțate cu ocazia reorganizării și restructurării ministerelor și agențiilor guvernamentale, politica de monitorizare a salariilor nominale în domeniul administrației de stat. Creșterea salariilor bugetare va avea în vedere numai creșterea medie a prețurilor de consum prognozată în anul 2001 față de decembrie 2000.

Cheltuielile materiale și servicii sunt proiectate să dețină o pondere de 6,8% în produsul intern brut, în ușoară scădere față de anul 2000, urmărindu-se o politică de economisire, ca urmare a restructurării ministerelor și unificării unor ministere și agenții guvernamentale.

Dobânzile aferente datoriei publice continuă să dețină o pondere mare și în anul 2001, respectiv 4,5% din produsul intern brut la nivelul bugetului general consolidat, însă în scădere cu 0,4% față de anul 2000.

Pentru a diminua presiunea acestor cheltuieli asupra bugetului, se vor avea în vedere:

- utilizarea veniturilor din privatizare, precum și a veniturilor din valorificarea activelor bancare neperformante pentru răscumpărarea titlurilor de stat în vederea diminuării datoriei publice interne;

- restructurarea datoriei publice interne, prin recuperarea imediată a creanțelor statului la niveluri cât mai apropiate de valoarea lor nominală, actualizată la zi;

- posibilitatea ca datoria publică externă să fie reeșalonată pe perioade mai mari de timp, evitându-se astfel perioadele de vârf.

Subvențiile, primele și transferurile, estimate ca pondere în produsul intern brut, vor reprezenta 15,9% la nivelul bugetului general consolidat, comparativ cu 14,5% în anul 2000.

- **Subvențiile și primele** reprezintă 1,6% din produsul intern brut, în scădere cu 0,1% față de anul 2000.

Subvențiile propuse pentru anul 2001 vor fi alocate, în principal, pentru:

⇒ instituțiile publice – cultură, sport, asistență socială, penitenciare ș.a. (4.954,4 miliarde lei, la același nivel, ca pondere în produsul intern brut, de 0,5% ca și în anul 2000);

⇒ sectorul minier, îndeosebi pentru cărbuni, produse nemetalifere și altele (2.765,0 miliarde lei, respectiv 0,3% din produsul intern brut, menținându-se, ca pondere, la nivelul anului 2000);

⇒ energia termică livrată populației și transportul urban de călători, la același nivel ca pondere în produsul intern brut, ca și în anul 2000, de 0,5%;

⇒ acoperirea diferențelor de preț și tarif pentru agricultură – îmbunătățiri funciare, semințe, subvenționarea dobânzilor (1.519,0 miliarde lei, respectiv 0,1% din produsul intern brut, în scădere față de anul 2000).

Primele pentru producători agricoli – lapte, grâu (600,0 miliarde lei, respectiv 0,1% din produsul intern brut, la același nivel, ca pondere, cu cele din anul 2000).

• **Transferurile** proiectate în anul 2001 la 14,3% din produsul intern brut, în creștere față de anul 2000 cu 1,5 puncte procentuale, vor fi orientate pentru asigurarea:

⇒ pensiilor, ajutoarelor I.O.V.R., militari și alte persoane (8,1% din produsul intern brut față de 7,5% în anul 2000);

⇒ alocațiilor de stat pentru copii, plasament și alte ajutoare (0,8% din produsul intern brut, comparativ cu 0,6% în anul 2000);

⇒ ajutorul de șomaj, alocații de sprijin și de integrare, plăți compensatorii ș.a. (0,8% din produsul intern brut, comparativ cu 1,0% în anul 2000);

⇒ transportul feroviar public de călători, metrou, drumuri, căi ferate, aviație, navigație (0,6% din produsul intern brut, față de 0,7% în anul 2000);

⇒ cofinanțării asistenței financiare nerambursabile primită de la Uniunea Europeană (0,2% din produsul intern brut);

⇒ contribuțiilor la programele realizate cu finanțare internațională (1,2% din produsul intern brut față de 0,8% în anul 2000);

⇒ finanțării programelor de dezvoltare regională (0,1 din produsul intern brut);

⇒ susținerii producătorilor agricoli (0,5% din produsul intern brut);

⇒ finanțării de bază a învățământului superior (0,3% din produsul intern brut, la același nivel cu anul 2000).

Cheltuielile de capital propuse pentru anul 2001 sunt de 37.556,9 miliarde lei la nivelul bugetului general consolidat, reprezentând 3,4% din produsul intern brut. La acestea, dacă se adaugă și investițiile propuse a se efectua în cadrul altor naturi de cheltuieli (transferuri, împrumuturi, subvenții pentru instituții publice, venituri proprii), cheltuielile pentru investiții propuse a se finanța din fonduri publice în anul 2001, reprezintă 5,3% din produsul intern brut, mai mult cu 1,6% decât ținta de deficit pentru acest an. Realizarea acestor investiții va conduce la crearea de noi locuri de muncă și dezvoltarea pe baze puternice și sănătoase a economiei naționale.

Definitivarea proiectului bugetului general consolidat pe anul 2001 a fost îngreunată și de luarea în calcul a efectelor actelor normative aprobate, spre sfârșitul anului 2000, de către precedenta guvernare, ale căror influențe sunt estimate la circa 0,8% din produsul intern brut.

2.4. DEFICITUL BUGETAR

România are nevoie în anul 2001 de un **deficit bugetar mai mare de 3%** din produsul intern brut, deoarece ca țară angajată într-un proces economic de transformare, face față unor presiuni suplimentare de cheltuieli guvernamentale rezultate din necesitatea:

- ⇒ îmbunătățirii infrastructurii;
- ⇒ alocării de fonduri pentru susținerea sistemului de asigurări de sănătate și pensii etc.;
- ⇒ dezvoltării regionale;
- ⇒ susținerii agriculturii.

Pentru anul 2001 se propune un **deficit al bugetului general consolidat proiectat la 3,7%** din produsul intern brut.

Această țintă de deficit are în vedere:

♦ realizarea unei **corelații** cu ansamblul de indicatori macroeconomici (produs intern brut, creștere economică, rata inflației);

♦ **finanțarea sa neinflaționistă** cu preponderență din surse externe pentru a elibera surse interne de finanțare pentru sectorul neguvernamental;

2.5. DATORIA PUBLICĂ

2.5.1. Dinamica datoriei publice și serviciul acesteia

Indicatorii datoriei publice interne și cei ai datoriei externe totale arată că România are încă un grad de îndatorare redus. În ciuda acestei poziții, unele tendințe încep să îngrijoreze și atrag atenția că nivelul, costurile și structura datoriei publice interne și externe ar putea, în mod separat sau corelat, să genereze probleme politicii economice.

Tabelul nr.6. **Datoria externă efectivă** pe termen mediu și lung și rezervele internaționale brute

(milioane U.S.D. la sfârșitul perioadei)

	1998	1999	2000
Datoria externă pe termen mediu și lung	9.025,8	8.573,2	9.584,9
Datoria publică directă	4.814,1	3.925,4	4.639,4
Datoria publică garantată	2.152,2	2.248,8	2.207,1
Datoria comercială negarantată	2.059,5	2.399,0	2.738,4
Ponderea datoriei externe pe termen mediu și lung în P.I.B. (%)	21,5	30,0	26,7
Din totalul datoriei externe pe termen mediu și lung:			
Instituții financiare internaționale	3.682,5	3.884,6	4.331,5
Relații bilaterale	1.134,3	982,7	918,7
Bănci private (inclusiv piețe de capital)	3.594,2	2.591,3	2.775,3
Alți creditori	614,8	1.114,6	1.559,4
Rezerve internaționale brute	3.791,7	3.653,6	4.849,1
Aur	924,3	966,6	926,9
Devize convertibile, din care:	2.867,4	2.687,0	3.922,2
D.S.T.	1,2	10,1	1,0

Notă: la calculul ponderii în produsul intern brut s-au utilizat cursurile medii de schimb leu/U.S.D.

Câteva dintre tendințe sunt relevante. În primul rând, costurile la împrumuturile interne sunt destul de ridicate. În al doilea rând, serviciul datoriei publice externe estimat pentru anul 2001 este în valoare de 1.863,8 milioane U.S.D., iar slăbiciunile structurale ale contului curent nu vor putea fi remediate decât pe termen lung.

În aceste condiții, una din sarcinile importante ale Guvernului este să atragă substanțiale sume din privatizare și din investiții directe (fluxuri necreatoare de datorii), astfel încât să creeze premisele ca România să facă față serviciului datoriei externe din anul 2001 fără să acumuleze datorii externe importante sau să se confrunte cu o criză de lichiditate. În același timp, menținerea sub control a inflației este strict necesară pentru a reduce costul datoriei publice interne.

Un obiectiv important în managementul datoriei publice îl reprezintă și necesitatea restructurării datoriei publice în favoarea împrumuturilor interne cu scadențe de peste un an și a celor externe de peste trei ani. Guvernul intenționează să lanseze emisiuni pe piața externă și să majoreze scadența acestora până la 10 ani.

2.5.1. Datoria publică internă

În conformitate cu prevederile Legii datoriei publice, nr.81/1999, datoria publică internă este definită ca parte a datoriei publice care reprezintă totalitatea obligațiilor statului provenind din împrumuturile contractate direct sau garantate de stat de pe piața internă, inclusiv sumele primite temporar din sursele Trezoreriei statului.

Datoria publică internă la 31 decembrie 2000 a fost de 79.026,2 miliarde lei. Din acest stoc, 49,5% reprezintă finanțarea deficitului bugetar realizată prin emisiuni de titluri de stat, iar 19,2% finanțarea temporară a deficitului bugetar din resursele conturilor guvernamentale. Restul stocului de datorie publică internă în sumă de 23.176,5 miliarde lei (31,3%) reprezintă împrumuturi de stat contractate pe bază de acte normative speciale.

Comparativ cu anul 1999, nivelul datoriei publice interne înregistrează la 31 decembrie 2000 o creștere de 5.514,1 miliarde lei.

Creșterea dobânzilor aferente datoriei publice interne nu poate rămâne fără consecințe asupra proiecției bugetului. Reducerea cheltuielilor cu dobânzile și diferențele de curs valutar aferente datoriei publice interne trebuie să fie obiectul unei restructurări serioase, întrucât titlurile de stat emise pe termen scurt pentru finanțarea datoriei publice dețin o pondere însemnată (64,1%).

În efortul său de a diversifica publicul finanțator, Ministerul Finanțelor Publice va lansa emisiuni de certificate de trezorerie în lei și obligațiuni de tezaur denominate în valută, adresate persoanelor fizice.

2.5.2. Datoria publică externă

Datoria publică externă efectivă la 31 decembrie 2000 a fost în valoare de 6.846,5 milioane U.S.D. Peste 80% din datoria publică externă are scadențe de peste 5 ani. Mai mult de 65% din datoria publică externă se datorează creditorilor multilaterali și bilaterali. În ultimii ani, datoria publică externă a reprezentat în mod constant circa 70-75% din totalul datoriei externe.

Din analiza portofoliului datoriei publice externe la 31 decembrie 2000 se evidențiază că principala valută componentă este dolarul S.U.A., urmată de EURO, DEM, DST, JPY etc. În același timp, trebuie menționat că în structura datoriei publice externe după tipul

dobânzilor diferitelor instrumente de îndatorare, aproximativ 50% reprezintă împrumuturile externe cu dobânda variabilă. Aceasta înseamnă că pentru jumătate din datoria publică externă, serviciul cu plata dobânzilor, poate provoca fluctuații care să determine influențe pozitive sau negative. În viitor, o atenție deosebită trebuie acordată utilizării instrumentelor derivate de protecție împotriva riscului ratei dobânzii.

*Tabelul nr.7. Structura pe scadențe a **datoriei publice externe contractate***

	milioane U.S.D.			%		
	1998	1999	2000	1998	1999	2000
Total datorie publică externă	<u>12.924,0</u>	<u>11.727,1</u>	<u>13.031,6</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>	<u>100,0</u>
Între 1 și 3 ani	1.624,0	409,1	734,6	12,6	3,5	5,7
Peste 3 ani	11.300,0	11.318,0	12.297,0	87,4	96,5	94,3
din care:						
Datoria publică externă directă	<u>7.784,4</u>	<u>7.135,2</u>	<u>7.830,8</u>	<u>60,2</u>	<u>60,8</u>	<u>60,1</u>
Între 1 și 3 ani	857,3	0,2	281,3	6,6		2,2
Peste 3 ani	6.927,1	7.135,0	7.549,5	53,6	60,8	57,9
Datoria publică externă garantată	<u>5.139,6</u>	<u>4.591,9</u>	<u>5.200,8</u>	<u>39,8</u>	<u>39,2</u>	<u>39,9</u>
Între 1 și 3 ani	766,7	408,9	453,3	6,0	3,5	3,5
Peste 3 ani	4.372,9	4.183,0	4.747,5	33,8	35,7	36,4

În anul 2000 s-a înregistrat un serviciu al datoriei publice externe în valoare de 1.287,4 milioane U.S.D., iar pentru anul 2001 se prognozează un serviciu de 1.863,8 milioane U.S.D.

În intervalul 2002-2004, serviciul datoriei publice externe se va menține la niveluri ridicate, însumând 1,0-1,7 miliarde U.S.D. pentru fiecare an din acest interval.

Revenirea la împrumuturi cu scadențe relativ mari și cu costuri relativ mici – ceea ce ar permite menținerea unui raport sustenabil între serviciul datoriei și exporturi – necesită menținerea sub control a deficitului bugetar și a contului curent al balanței de plăți externe. Proportia datoriei pe termen mediu și lung contractată cu creditorii oficiali este puternic influențată de derularea unor măsuri ferme de reforme structurale. Pe termen scurt, de realizarea acestor reforme este condiționată eliberarea noilor tranșe de împrumuturi de la Banca Mondială (și a altor împrumuturi condiționate de acestea), care sunt împrumuturi cu scadențe pe termen lung și cu costuri comparativ mici.

Tragerile din creditele externe contractate direct sau garantate de stat prognozate a se efectua în anul 2001 sunt în sumă

de 2.101,6 milioane U.S.D., din care 50,1% reprezintă trageri din creditele externe contractate cu organisme financiare internaționale.

Se cuvine subliniat că rating-ul scăzut de țară al României influențează în prezent prețul atragerii de resurse financiare de pe piețele externe de capital. În strategia plății serviciului datoriei publice externe, Guvernul intenționează să lanseze noi emisiuni de obligațiuni pe piețele externe private de capital încercând să obțină scadențe de până la 10 ani. Însă abilitatea României de a se împrumuta la marje reduse va depinde și de îmbunătățiri palpabile în politica macroeconomică.

Datoria publică externă garantată de stat reprezintă o parte însemnată (aproximativ 32,2%) a datoriei publice externe la 31 decembrie 2000 și necesită o monitorizare foarte atentă deoarece, în condiții de criză, ea poate influența negativ stabilitatea macroeconomică. În anul 2000, ponderea plăților din bugetul de stat pentru creditele externe garantate de stat (rata eșecului) a fost de 43,9% din totalul serviciului datoriei publice externe garantate, în principal, datorită răscumpărării în avans a sumei de 112,5 milioane dolari S.U.A. din emisiunea de 135,0 milioane dolari S.U.A. efectuată de CONEL S.A. prin Merrill Lynch, răscumpărare efectuată la cererea investitorilor în luna februarie 2000.

3. PRINCIPALELE ORIENTĂRI ALE POLITICII FISCALE ȘI BUGETARE ÎN PERIOADA 2002-2004

3.1. PERSPECTIVE MACROECONOMICE 2002-2004

- creșterea reală și durabilă a produsului intern brut;
- îmbunătățirea semnificativă și generalizată a standardului de viață a cetățenilor României.

Opțiunile strategice în vederea realizării acestor obiective urmăresc:

- asigurarea creșterii economice bazate pe:
 - ⇒ sporirea ratei investițiilor prin participarea semnificativă a capitalului național și atragerea resurselor externe;
 - ⇒ îmbunătățirea substanțială a mediului de afaceri;
 - ⇒ dezvoltarea competiției de piață;
 - ⇒ calmarea inflației.

- realizarea unei macrostabilizări consolidate prin:
 - ⇒ progrese semnificative în cadrul reformei structurale și în domeniul disciplinei financiare;
 - ⇒ dezvoltarea pieței interne;
 - ⇒ stimularea producției autohtone;
 - ⇒ accelerarea procesului de privatizare și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii.

Pentru perioada 2002-2004 se estimează următoarea evoluție a principalilor indicatori macroeconomici, potrivit tabelului nr.8:

Tabelul nr.8.

	<i>-modificare procentuală față de anul anterior-</i>		
	2002	2003	2004
Produsul intern brut	+5,4	+5,8	+6,3
Producția industrială	+5,8	+6,0	+6,0
Producția agricolă	+4,5	+5,2	+5,8
Export	+6,8	+7,7	+9,1
Import	+6,0	+6,1	+7,0
Rata inflației	18,0	12,0	9,0
Rata șomajului	9,2	8,7	8,1

Creșterea economică durabilă va fi realizată prin:

- modernizarea industriei, agriculturii, infrastructurii și serviciilor;
- stimularea întreprinderilor mici și mijlocii prin politici financiare adecvate;
- strategia formării și reformării resurselor umane prin investiția în educație, învățământ, cercetare și cultură;
- politica susținută de combatere a sărăciei și a șomajului, de protecție și asistență socială, de ridicare generală a nivelului de trai.

Îmbunătățirea performanțelor economice se va reflecta în utilizarea produsului intern brut, potrivit tabelului nr.9:

Tabelul nr.9.

	<i>-modificare procentuală față de anul anterior-</i>		
	2002	2003	2004
Cererea internă	+4,9	+5,0	+5,6
Consumul final al gospodăriilor populației	+4,6	+5,0	+5,6
Consumul final al administrației publice și private	-5,0	-5,0	-5,0
Formarea brută de capital	+12,8	+11,0	+11,1

- ritmurile anuale crescânde ale cererii interne vor fi susținute de dinamica de peste 10% a formării brute de capital fix;
- dinamica consumului final al gospodăriilor populației arată creșterea nivelului de trai;
- scăderea consumului final al administrației publice și private va permite mărirea ratei investițiilor.

Exportul net va avea în perioada 2002-2004 o contribuție pozitivă la creșterea reală a produsului intern brut, prin înregistrarea unui ritm superior al exporturilor față de importurile de bunuri și servicii, creștere reflectată în tabelul nr.10:

Tabelul nr.10.

-modificare procentuală față de anul anterior-

	2002	2003	2004
Export net (contribuție procentuală la creșterea PIB real)	+0,1	+0,5	+0,4
Export de bunuri și servicii	+6,6	+7,5	+7,7
Import de bunuri și servicii	+5,3	+5,3	+5,7

3.2. POLITICA FISCALĂ

• Pe termen mediu, principiile generale ale politicii fiscale se vor regăsi în crearea unui sistem modern de impozite care să stimuleze munca, economisirea, investițiile și să asigure în același timp un regim de echitate general. Astfel se vor avea în vedere:

⇒ îmbunătățirea legislației privind taxa pe valoarea adăugată și armonizarea acesteia cu legislația Uniunii Europene;

⇒ alinierea la cotele de accize la nivelul minim legiferat în Uniunea Europeană, introducerea sistemului de antrepozitare a produselor supuse accizelor;

⇒ unificarea legislației în materie de impozite prin elaborarea Codului fiscal pentru îmbunătățirea transparenței și accesului contribuabililor la legislația fiscală, asigurarea stabilității în timp și armonizarea cu legislația Uniunii Europene.

Proiecția impozitelor directe evidențiază, în principal, următoarele aspecte:

• **Impozitul pe venit** va avea o ușoară creștere ca pondere în produsul intern brut, datorită relansării economice din următorii ani, ce va conduce la creșterea numărului de salariați și a salariului mediu brut.

- **Contribuțiile de asigurări sociale** vor continua să dețină ponderea cea mai mare în produsul intern brut datorită:

- ⇒ scăderii șomajului ca urmare a relansării economice susținute în următorii ani;

- ⇒ creșterii salariului mediu brut pe economie.

Estimările privind impozitele indirecte scot în evidență următoarele aspecte:

- **Taxa pe valoarea adăugată** va continua să dețină o pondere însemnată în produsul intern brut, fiind în continuare impozitul indirect cu randamentul fiscal cel mai ridicat. Se preconizează o ușoară reducere a ponderii sale în produsul intern brut, determinată de modificarea comportamentului de consum al populației, în favoarea creșterii înclinației pentru economisire.

- **Accizele** își mențin ponderea în produsul intern brut în perioada analizată, urmărindu-se alinierea la cotele de accize la nivelul minim legiferat în Uniunea Europeană.

3.3. POLITICA BUGETARĂ

Pentru perioada următorilor ani se preconizează o creștere a ponderii cheltuielilor bugetare în produsul intern brut, ceea ce constituie o tendință pozitivă, având în vedere că aceasta permite o intervenție mai mare a statului în domeniul social (învățământ, sănătate, asistență socială).

În aceste condiții, principalele priorități, în perioada 2002-2004, vor fi reevaluate astfel încât să reflecte reducerea rolului statului în economie și funcționarea eficientă și necondiționată a forțelor pieței:

- extinderea bugetului pe bază de programe și la alți ordonatori de credite, avându-se în vedere că potrivit acestei metode, prioritățile bugetare au o fundamentare riguroasă, pe baza raportului cost-beneficiu;

- alocarea unor sume importante cheltuielilor bugetare cu drepturi legate de investițiile în capital uman (sănătate, educație);

- direcționarea de fonduri pentru crearea unui sistem solid de asigurări sociale și de asistență socială;

- cheltuielile cu protecția socială vor urmări direcționarea mai consecventă a acestora spre grupurile realmente defavorizate simultan cu eventuala lor reconsiderare în cazul categoriilor la care nu se justifică;

- încurajarea politicilor de dezvoltare regională, pentru înlăturarea disparităților dintre regiuni, acțiune facilitată și de funcționarea fondurilor de tip structural (SAPARD și ISPA).

Politica de dezvoltare regională, axată, în principal, pe susținerea financiară de către Programul SAPARD al Uniunii Europene va urmări, în principal:

⇒ modernizarea sectoarelor de producție în conformitate cu standardele de calitate și normele Uniunii Europene;

⇒ consolidarea exploatărilor agricole de dimensiuni optime și diversificarea activităților complementare cu caracter non-agricol;

⇒ dezvoltarea infrastructurii social-edilitare;

⇒ acordarea de consultanță și instruirea producătorilor agricoli, a proprietarilor de terenuri și păduri.

3.4. DEFICITUL BUGETAR

O preocupare importantă a autorităților române în domeniul politicii fiscale pentru perioada 2002-2004 are în vedere **controlul deficitului bugetar** și finanțarea sa neinflaționistă, urmărindu-se finanțarea acestuia cu preponderență din surse externe.

În anul 2002, politica financiară va asigura realizarea unui deficit bugetar de circa 3,2% din produsul intern brut.

Putem aprecia că, începând cu anul 2003, valoarea deficitului bugetar va corespunde cerințelor stipulate în Tratatul de la Maastricht.

Orientările preconizate în politica financiară a României pentru perioada 2002-2004 vor avea drept scop îmbunătățirea disciplinei fiscale și bugetare creându-se spațiu de manevră pentru a absorbi, prin stabilizatorii automați, fluctuațiile ciclice normale, cu menținerea sub control a deficitului bugetar. În felul acesta, se vor crea premisele necesare respectării de către România a condițiilor și constrângerilor prevăzute de Pactul de Creștere și Stabilitate al țărilor care participă la Uniunea Economică și Monetară. După cum bine se cunoaște dacă un stat membru se confruntă cu un deficit excesiv (peste 3% din produsul intern brut) și nu ia măsuri de corecție a

acestuia, el trebuie să facă față unor sancțiuni (care pot fi până la maximum 0,5% din produsul intern brut).

*

*

*

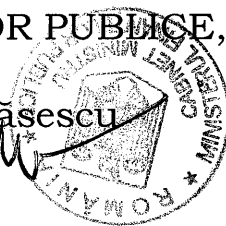
Societatea civilă și economia de piață nu pot funcționa fără o politică financiar-bugetară eficientă, îndreptată spre creșterea economică sustenabilă și satisfacerea într-o măsură cât mai mare a nevoilor populației.

În acest sens, nucleul opțional al acestui proiect de buget îl constituie asigurarea fondurilor necesare pentru crearea unui mediu de afaceri prielnic, bazat pe un cadru stabil și coerent, care să asigure dezvoltarea competiției de piață, evaluarea resurselor și posibilităților, a contextului intern și internațional și care să răspundă dublului imperativ al impulsionării procesului de formare a economiei de piață în România și a pregătirii aderării la Uniunea Europeană, pentru a folosi șansa istorică oferită de decizia Consiliului Uniunii Europene de la Helsinki din anul 1999.

Realizarea obiectivelor pe care România și le propune pentru anul 2001 și perspectiva anilor 2002-2004 va permite ca noua "filozofie bugetară" a anului 2007 să fie o țintă îndeplinită pentru aderarea la Uniunea Europeană.

MINISTRUL FINANTELOR PUBLICE,

Mihai Nicolae Tănăsescu

Avizăm favorabil,

MINISTRUL JUSTIȚIEI,

Rodica Mihaela Stănoiu

A handwritten signature in dark ink, appearing to read "Rodica Stănoiu", written over the printed name.